

Déli Hírlap

bánási magyarság naplappja, mely a kora reggel 6 órában jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
TIMIȘOARA
 I. Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilatartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Az Indokinára vonatkozó francia-japán megállapodás

Genfből jelentik: A Japán és Francia-Indokina közötti megállapodás 3 pontból áll: 1. A japán csapatok Tonking közelében állomásozhatnak és védhetik az ott levő tengeri támaszpontokat. 2. A japán hadvezetőség számára három légi támaszpont engedélyeznek. 3. A japán hajóegységek nem tartózkodhatnak állandóan Tonking kikötőjében, hanem csak esetenként vetnek ott horgonyt.

Decoup tengeri nagytábornok, Francia-Indokina kormányzója Hanoiban nyilatkozott a francia-japán megállapodásról és kijelentette, hogy ez a megállapodás egyáltalán nem sértő Franciaországra. A megállapodás szerint Japán elismerte Francia-Indokina területi sérthetlenségét és Franciaország felségjogát. Ennek fejében

Franciaország baráti érzésből katonai könnyebbségeket engedélyezett Japánnak.

Ez a megállapodás — mondotta Decoup tengeri nagytábornok — még jobban kimélyíti a két ország közötti jóviszonyt és ezért az indokinai lakosság is belátja, hogy országa békéjének megmentését kell szem előtt tartani.

A japán minisztertanácson Toiho tábornok, hadügyminiszter bejelentette, hogy

az indokinai területen minden ellenállás megszűnt

és a japán csapatok programszerűen haladnak előre. (Rador.)

A menekült közjegyzők elhelyezése

Bucurestiből jelentik: Az északkeleti és északkeleti területek átadásával közjegyzői állások váltak feleslegessé, ezért Mihai Antonescu igazságügyminiszter elrendelte, hogy bizottságot alakít, amely felülvizsgálja közérdekből, milyen módon törtenjen meg ezeknek az elosztása. A bizottság október 3-án ül össze Rotea Eugen államtitkár elnökletével és tagjai Cosma Ion, a közjegyzői kamara elnöke és C. Paschia, a személyzeti ügyek vezetője.

Súlyosan megbüntetik a cukorárusítás megtagadását

Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztériumhoz a közönség köréből panaszok érkeztek, hogy egyes kereskedők megtagadják a cukor árúsítását. A nemzetgazdasági minisztérium közli, hogy közgei ellenőrzést fognak gyakorolni és ahol visszaélést tapasztalnak, jelentésük alapján az illető kereskedőt súlyosan megbüntetik. (Rador)

Lemondott a Nemzeti Színház igazgatója

Bucurestiből jelentik: Ion Marin Sadoveanu a Nemzeti Színház és a Román Opera igazgatója ezen intézményeknél viselt tisztességéről lemondott. Sadoveanu lemondását elfogadták. (Rador)

Gibraltárt bombázták a franciák

De Gaulle angol csapatokkal megtámadott egy francia kikötőt

Genfből jelentik: Ideérkezett hírek szerint hétfőn este De Gaulle francia tábornok Datarhoz érkezett, nagyobb angol egységek kíséretében. Két óriáscirkáló, öt segédcirkáló, négy nagy és több kisebb torpedóromboló kíséretében jött a francia tábornok, aki ultimátumot intézett a francia hatóságokhoz, hogy nyomban adják meg magukat. A francia hatóságok az ultimátum elfogadását megtagadták, mire De Gaulle paran-

csára az angol hajóegységek 19 óra 05 perckor tüzelni kezdtek.

Toisson kormányzó jelentést tett az esetről a francia külügyminisztériumban. Ott azt a hivatalos nyilatkozatot tették, hogy most már minden kétséget kizáróan megállapítható, mennyire nyílt árulója a francia népnek De Gaulle tábornok, aki idegen csapatok élén harcol saját fajtásvérei ellen. (Rador.)

Francia megtorlás Dakar lövetéséért

Bernből jelentik: Hivatalosan érkezett hírek szerint a hétfőről keddre virradó éjjel Marokkóból 120 francia bombavető repülőgép Gibraltár fölé repült és bombázni kezdte az erődöt. Francia Marokkó kormányzója az intézkedést ellenrendszabálynak szánta a Datar elleni angol támadással szemben. (Rador.)

De Gaulle angolkézre akarja játszani a francia gyarmatokat

Bernből jelentik: Vichyből érkezett jelentések szerint Baudoin francia külügyminiszter kedden újlag nyilatkozott a hazaárulóknak bélyegzett De Gaulle tábornok

vezetése alatt megindult angol támadással kapcsolatban. A külügyminiszter a következőket mondotta:

— Ennek a durva és minősíthetetlen orvátámadásnak és büntetésnek már vannak előzményei. Két nap előtt egy élelmiszert szállító francia hajó karavánt az Atlanti Óceánon angol portyázó hajók tartóztattak fel. Azt követelték tőlük, hogy nyomban forduljanak vissza és ne vigyenek élelmiszert Franciaországba. A francia hajók nem engedelmeskedtek a felszólításnak és

kerülő úton tovább folytatták útjukat a kitzöött cél felé. Már akkor érezhető volt, hogy újabb merénylet készül Anglia részéről Franciaország ellen.

Semmiesetre sem vártuk volna, hogy a marcelkediri eset megismétlődésekor itt Datarnál egy francia tábornok vetemedik arra, hogy meggyalázza a francia zászlót és a francia lobogó védelme alatt álló hajókra és kikötőkre lövessen. Ez az új merénylet — fejezte be szavait Baudoin külügyminiszter — nem céloz egyebet, minthogy

megbontsa a francia birodalom egységét és az angolok kezére igyekezzék játszani a francia gyarmatbirodalmat, főként annak afrikai részeit. (Rador.)

Dakar kormányzója ellenáll

Genfből jelentik: A DNB jelenti, hogy a dakari kikötőben röviddel ezelőtt érkezett hat francia hadihajó tartózkodott. Ezek között volt a Montcalm, George, Leygues és Gloire.

Petaim Marsall Boisson dakkarai kormányzóhoz a következő táviratot intézte:

„Franciaország bizalommal tekint ellenállá-

Idegen haderőt vezetett De Gaulle hazája ellen

Vichyből jelentik: De Gaulle tábornoknak a dakari hatóságokhoz intézett ultimátumával kapcsolatban a francia külügyminisztérium a következőket közli: Feltételezhető volt, hogy De Gaulle volt tábornok azért lépett Anglia földjére, hogy egykori ellenségeink ellen folytassa a harcot. A tények azt mutatják, hogy nem erről van szó.

A volt tábornok idegen haderőt vezet, hogy saját honfitársait megtámadja.

Azok a franciák, akik vonakodtak elismerni, hogy De Gaulle hazaáruló, most már tisztán láthatnak.

Bernből jelentik: Ideérkezett jelentések szerint még pontosan nem lehetett kedd reggel megállapítani vajjon az angolok De Gaulle vezetése mellett partraszállottak-e Dakarnál. Minden kétséget kizáró-

suk iránt, amelyet a brit támadással szemben kifejtének. Az Ön vezetése mellett Dakar példáját szolgáltatva a bátorságnak és a hőségnek. Büszkék vagyunk az Önök viselkedésére, ugyiszintén a vezetés alatt levő csapatok magatartására. Üdvözlöm Önt és biztosítom teljes bizalmamról.“

De Gaulle hazája ellen

lag meg lehet azonban állapítani, hogy az angolok most meg akarják kaparintani az afrikai francia gyarmatokat. (Rador)

DAKARBAN CSAK FRANCIA EGYSÉGEK VANNAK

Ciermont Ferrandból jelentik: De Gaulle tábornok vezetése alatt megindult angol támadást Datar ellen az egész

ma reggeli francia sajtó a legerélyesebb formában elítéli és súlyos szavakkal bélyegzi meg.

A Le Jour és az Echo de Paris azt írja, hogy a marcelkediri merénylet után most francia lobogó alatt futó hajókat egy hazaáruló francia tá-

bornok parancsára támadott meg az angol flotta. Egy ilyen gaztett felett csak a történelem mondhat majd kellő ítéletet.

Az Oeuvre azt írja, hogy Mercelkiedrnél azaz védekezők az angolok, hogy megakarták akadályozni nehogy francia hajóegységek az olasz és német hadiflotta birtokába kerülhessenek. Datárnál azonban mindez teljesen indokolatlan, mert itt é

ezekeken a területeken kizárólag francia egységek tartózkodnak.

Ujabb alkalom, hogy a francia nép megláthatja — írja a francia lap — milyen szövetségese

Az angol király beismeri a nagy veszélyt, mely országát fenyegeti, de bizik a jobb jövőben

Londonból jelentik: György angol király hétfőn este rádióbeszédet mondott.

— 1939. szeptember elseje óta sok minden történt — kezdte beszédét az angol uralkodó. — Nemzetek mentek tönkre és akkor még igen messze volt tőlünk a háború, most pedig kapuink előtt áll. Az ellenség a La Manche csatornában tanyázik és 20 mérföldre áll fővárosunktól. Éjjel-nappal támadást intéz ellenünk, azonban álljuk a támadásokat, mert védünk kell azt a hagyományos szabadságot, és a nyelvi örökséget kapunk és amelyet meg kell őriznünk. Volt szövetségesek kötelei harcolnak velünk,

Amerika eddig különböző odaadó tevékenységgel és ajándékaival megmutatta, hogy mellettünk áll

és ugyanakkor a gyarmatok is érzik, hogy mi a kötelességük az anyaországgal szemben, amikor az veszélyben van, amikor érzik, hogy a birodalom fővárosát, Londont szorongatja az ellenség.

Az ország szíve: London és más városaink is ki vannak téve a támadásoknak,

de megnyugtatom népet, hogy a Buckingham palotából beszélek most is és a királynéval együtt részesei vagyunk a londoniakkal egyetemben a súlyos bombázások okozta szenvedéseknek. Hiszünk a végső győzelemben — hangzott György király — és itt elsősorban köszönetet kell mondjak mindenkinek, aki bátran és odaadóan működik a haza védelmében, a légvédelmi, léghárító ütegeknek, tűzoltóknak, mentőosztagoknak, a rendőrségnek, haditengerészetnek, kereskedelmi tengerészetnek, a katonaságnak, repülőinknek és derék katonáinknak. Megnyugtatok mindenkit nincs messze a felszabadulás napja, dacára, hogy éjszakáról, éjszakára újabb veszélyek fenyegetnek bennünket.

A polgári kiválóságok jutalmazására a György érdemrendet alapítom,

amely egyforma a Viktória-renddel a magasabb fokon és a kisebb fokon is nagy kitüntetés jelent. Kérem a londoniakat, ne féljenek: Szívósan és történelmi küldetésünkben vetett hittel bizzunk és harcoljunk, tegyük meg kötelességünket, mert Anglia, amely az emberiség citadellája, nem veszhet el. Ezüdtő és résztevő szavam azoké, akik gyermekeiket, vagy hozzátartozóikat elvesztették és

tudom, hogy borzalmas napokat élünk át, a mik után még a jövőben súlyosabbak is következhetnek,

a tél nagyon szigorú és szomorú lesz, de a tél után tavasz következik — elkövetkezik a győzelem napja. Ezért tehát Istenbe vetett hittel és az angol nép nagyságába és elhivatottságába vetett bizalommal induljunk a diadal felé, — fejezte be szavait az angol király.

AZ ANGOL MUNKÁSNAK A BOMBÁZÁSBAN IS DOLGOZNI KELL

San Sebastianból jelentik: A Stefani iroda jelenti: György angol király beszédének taglása során megállapítják, hogy a király kijelentése szerint egy angol hajó, amelynek fedélzetén gyermekek tartózkodtak, aknába ütközött és elsüllyedt.

György király elmulasztotta felelősen, hogy a németek több ízben is közölték, miszerint az angol vizeket aláaknázták és egy ilyen utasokat tartalmazó hajónak ezek után történt vízrebocsátása az angolok részéről bűnös lelkiismeretlenség.

Arra is rámutatnak, hogy új érdemrendet alapítottak azoknak a munkásoknak számára, akik hadianyaggyárakban dolgoznak és akiknek meghagyták, hogy

munkájukat az ellenséges légitámadás idejére se szakítsák meg,

ami elismeri, hogy a németek hadianyaggyártó üzemeket támadnak, valamint hogy a bombázások olyan hevesek, hogy a teljes gyártás beszüntetéséig vonnák maguk után, ha a légierők idejére megszakítanák a munkát. (Rador.)

NEM KATONAI CÉLPONTOKAT BOMBÁZTAK BERLINBEN AZ ANGOLOK

Berlinből jelentik: Szeptember 23-ról 24-re virradó éjjel, dacára a német légvédelmi és légelhárító tüzérség minden éberségének

volt Franciaországban Anglia, amely most már másodízben fokozza fel a francia tragédiát.

JELETEKENY ANGOL TENGERI ERŐ ALL DAKARNÁL

Vichyből jelenti a Havas ügynökség: Dakarból érkező hír szerint a város támadó angol hadiflotta 2 páncélos hajóból, 4 cirkálóból, több torpedó rombolóból és 6 segédcirkálóból áll. Másrészt az jelentik, hogy a brit hadihajók a dakari partok ellen 14 óra 5 perckor indítottak tüzet, nyomban azután, hogy Doiasson fő kormányzó De Gaulle tábornok ultimátumát visszautasította. (Rador)

Berlin keleti és északi külvárosai felé angol repülőgépek érkeztek.

Az angol gépek bombázni kezdték ezeket a városrészeket, melyek kizárólag lakónegyedek és még a közelükben sincsen semilyen katonai célpont. Több lakóházat megrongáltak. Több polgár meghalt és számosan megsebesültek. Katonai természetű kárt az angol bombázók nem okoztak.

AZ ANGOLOK PORTUGÁL HAJÓKAT IS FELTARTÓZTATNAK

Milanóból jelenti a DNB: A „Serpa Pinto” portugál hajót, amely Lisszabon és Rio de Janeiro között közlekedik, két, őrjáratot végző angol hadihajó mintegy 50 mérföldre a portugál partoktól, megállította — írja a Popolo d'Italia.

A „Cassequet” és „Rungue” nevű portugál hajókat angol hajók kutatták át az óceánon. Az olasz lap lisszaboni jelentése nyomán közli, hogy a portugál főváros lakosságát felháborította az angol eljárás, amely ellentétben áll a nemzetközi jog előírásaival. (Rador.)

Madridból jelenti a DNB: Bianchi olasz konzult, akit nemrégiben az angolok egy portugál és Brazília haladó hajó átkutatása során letartóztattak, most szabadon engedték. A konzul Malagába érkezett, míg vele együtt letartóztatásba került többi állampolgár még fogságban van. (Rador.)

Indokínában nincsen ellenállás

Amerikai gazdasági szankciókkal él Japán ellen

Tokióból jelentik: Az Indokínában működő japán haderők vezérkara a következő hivatalos jelentést adta ki kedden reggel: A határát lépés alkalmával 240 foglyot ejtettünk, akik között a bennszülöttek közül számos francia is akadt. Az összeütközések során az indokínai csapatok 131 halottat, sok sebesültet, több ágyút és hadianyagot vesztek.

A japán csapatok vesztesége igen csekély. Minden valószínűség meg van arra, hogy miután a megállapodást széles körben nyilvánosságra hozták Indokínában,

további ellenállás nem lesz

és ennél fogva összeütközésekre sem kerül sor. (Rador.)

AZ USA NEM AD OLAJAT

Tokióból jelentik: Ideérkezett hírek szerint az USA gazdasági ellenrendszabályokhoz nyúl, mert a Távolkeleten újabb mértékben látja veszélyeztetve érdekeit. Már a legközelebbi napokban a legfontosabb olajneműek és más technikai cikkek kivétel tekintetében következnek be nagyobb megsebesítések, pedig ezek a cikkek életbevágó fontosságúak Japánra. (Rador.)

INDOKINA MEGSZÁLLÁSÁVAL LEHETETLENÉ VÁLT CSANG-KAI-SEK CSAPATAINAK AZ ELELMEZÉSE.

Tokióból jelentik: Japán körök véleménye szerint az indokínai támaszpontoknak Japán által történt birtokbavétele teljesen lehetetlenné teszi az élelmiszerszállítás Csang-Kai-Sek tábornok csapatainak számára. A Csendes Óceán status quoját ezzel Japán nem látja megzavartnak, dacára, hogy az USA részéről már, nem hivatalos formában, ilyenértelmű célszók történtek.

AMERIKA NE VESSE MEG LÁBAT SINGAPURBAN.

Tokióból jelentik: A DNB közli: A Kokumin Shimbun című lap jelentése szerint Japán minden eszközzel megakadályozza, hogy az Egyesült Államok Singapurban megvesse lábát. Anglia és az Egyesült Államok vegyék tekintetbe, hogy a tengeri

FIGYELMEZTETÉS NÉLKÜL SÜLLYESZTETTEK EL EGY FRANCIA HAJÓT

Newyorkból jelenti a DNB: Az Eketer nevű amerikai hajón Newyorkba érkezett Sincard francia hajótestis, aki az angolok által Orámmál elsüllyesztett Bretagne hajón teljesített szolgálatot. Elmondotta az újságírók előtt, hogy

az angolok elítélendő módon jártak el, mert hét mérföld távolságról nyitották tüzet a franciák ellen, anélkül, hogy előzőleg figyelmeztetést küldtek volna.

A franciák természetesen így nem is védekeztek, s a hajó, amelyet telitalálat ért, rövid idő alatt elsüllyedt. (Rador.)

ANGOL JELENTÉS LONDON BOMBÁZÁSÁRÓL

Londonból jelentik: Az angol légügyi és biztonságügyi minisztérium a következő jelentést adta ki: Keddre virradó éjszaka ellenséges repülőgépek támadták Londont és Anglia déli, valamint keleti partjait. Kisebb mennyiségű bombákat dobtak le Anglia különböző pontjain, a támadás főereje azonban London ellen irányult. (Rador.)

DÉLAFRIKAI REPÜLŐK EGYIPTOMBAN

Kairóból jelentik: Az angol főhadiszállás hétfőn a következő közleményt adta ki: Szeptember 21. és 22-én dél-afrikai repülőink eredményesen támadó felderítéseket végeztek. Az ellenség szeptember 21-iki Isola helység elleni légitámadásáról jelentik, hogy csak néhány bennszülött személy halt meg és több megsebesült. (Rador.)

AMERIKA FOLYTATJA A TÁMPONT-SZERZÉST

Newyorkból jelenti a DNB: A Newyork Times washingtoni diplomáciai köréből úgy értesül, hogy az amerikai tengerészet állítólag fretowni tengeri támaszpont létesítése iránt érdeklődik. Ha ebben a kérdésben létrejönne az egyezmény, illetve, ha az amerikai flotta az angol tengeri támaszpontokat használhatná, úgy módjában állana, hogy az Atlanti Óceán déli részét blokádnál alá vonja. (Rador)

hegemonia a Csendes Óceán nyugati részén Japán számára életkérdés. Egy másik japán lap rámutat, hogy Japán akciója elveszi annak a lehetőségét, hogy nyomást gyakoroljanak Singapurra, amelynek jelentősége már is csökkent és véglegesen el is fog tűnni. (Rador)

A Szuzei társaság nem fizet osztalékot

Milanóból jelenti: A Popolo d'Italia jelentése szerint a Szuzei Csatorna igazgatósága elhatározta, hogy ez évben a rendkívüli helyzetre való tekintettel nem fizetnek a részvényeseknek osztalékot. A londoni tőzsdén ez a híradás nagy izgalmat keltett. Különben is a Szuzei-csatorna forgalma óriási csökkent, mert míg a múlt évben 2 millió tonnányi hajó haladt át 450 különböző egység formájában, addig idén csupán 67 hajó ment keresztül a csatornán 195 ezer tonnányi súlyal. (Rador)

Negyven százalékkal emelkedett a Szovjetunió honvédelmi költségvetése

Moszkvából jelenti a Stefani-ügynökség: A szovjet legfelsőbb bizottsága az állam védelmére 57 milliárd rubelt fordított, ami a teljes költségvetés 31,7 százalékát teszi ki. 1937-el szemben a háborús költségvetést negyven százalékkal emelték. (Rador.)

Hadianyagmunkások kiképzésére 95 millió do lár

Washingtonból jelentik: A képviselőház költségvetési bizottsága 95 millió dolláros hitelt hagyott jóvá, amely összegből a hadi iparban foglalkoztatandó szakmunkásokat képezik ki. Megszavaztak ezen kívül egy 80 millió dolláros tétel is és ebből katonai és polgári repülőtereket építenek. (Rador.)

KITERJESZTETTÉK A VAGYONELLENŐRZÉS RŐL SZÓLÓ TÖRVÉNYT

Felülvizsgálják az 1933 óta tárgyalt politikai pereket

Bucurestiből jelentik: Antonescu igazságügyminiszter az állami méltóságok vagyonának felülvizsgálására kirendelt bizottság hatáskörének megállapításával kapcsolatosan még a következő pótló rendelkezéseket hozta:

TIZ ÉVRE VISSZAMENŐLEG KELL IGAZOLNI A VAGYONOK EREDETÉT ÉS HELYZETÉT

Az összes állami méltóságok, miniszterelnökök, miniszterek, államtitkárok, vezértitkárok, Bucuresti rendőrprefektusa, Bucuresti főpolgármestere, az összes autonóm intézmények vezérigazgatói és igazgatói, a nagyvezérkar főnöke, a Banca Nationala kormányzója, a királyi helytartók, az országőrség főparancsnoka és a főparancsnokság vezetői

10 évre visszamenőleg kötelesek a következő kérdésekre pontos adatokkal és igazoló okmányokkal szolgálni.

Minden 1940 szeptember 7 utáni vagyoneladás, kölcsönzés vagy ajándékozás: semmis!

Külön fontos rendelkezése az igazságügyminiszter részéről az a kikötés, hogy minden ilyen ellenőrzés alá kerülő egyén vagyonából

1940 szeptember 7-e után történt elidegenítés, eladás, kölcsönbeadás, vagy ajándékozás, — semmis.

Be kell jelenteni az összes részvényeket, értékpapirokat, bankbetéteket, készpénz és ékszármagokat is. Aki bármit is eltitkol vagyonából, arra a törvény teljes szigorú sájtja le. Az ellenőrző bizottság elnöke a semmitőszék főnöke lesz és tagjai a semmitőszék tanácselnökei, mert

ezek a külön bizottságok már nemcsak a tényleges helyzetet állapítják meg, hanem a büntetéseket is kiszabják.

E bíróság előtt a volt állami méltóságok személyesen vagy ügyvédjük által védekezhetnek.

A kellőképpen nem igazolt vagyon teljes egészében az állam tulajdonába megy át.

IGAZSÁGÜGYMINISZTERI INDOKOLÁS A VAGYONELLENŐRZÉS RŐL

Bucurestiből jelentik: Antonescu Mihai A. igazságügyminiszter a következő indokolást fűzte az állami méltóságok vagyonrevíziójáról szóló 3077. és 3098. számú törvényrendeletekhez. Az indokolást az államvezetőhöz terjesztette fel:

Tábornok Úr!

A szóbanforgó két törvény kiegészítéseken, úgy véljük helyesnek, hogy szabályozzuk ezeknek a megejtendő vizsgálatoknak menetét és

Az utolsó hét év politikai bűnperének felülvizsgálása

Bucurestiből jelentik: Az államvezető a következő rendelettörvényt írta alá:

1. szakasz: Meg kell vizsgálni és ki kell kutatni a legkisebb részletekig mindazokat a bűnpereket, melyeket 1933 január 1. óta politikai okok következtében lefolytattak. Amoh ilyen perekben nemcsak vizsgálat és nyomozás folyt, hanem már bírói ítélet is elhangzott, revidálni kell az erkölcsi és anyagi károk megállapítása szempontjából. (Rador.)

A német sajtó a vasárnapi gyászünnepekről

Berlinből jelentik: A német sajtó hosszú cikkben számol be azokról az ünnepekről, amelyeket Bucurestiben a nemzetért elesett légionáriusok emlékére tartottak meg, akik Armand Calinescu lelövetése után haltak meg. Vasárnap hajnalán, azon a napon, amelyet Horia Sima, a vasgárda parancsnoka és helyettes miniszterelnök az elmúlt rendszer által meggyilkolt légionáriusok emléknapjának jelölt ki,

alík egy új Romániáért folytatott harcban

1. Mennyi volt a vagyona hivatalbalépése előtt.

2. Mennyi volt a vagyona magas méltóságából történt távozása után.

3. Mi a jelenlegi, illetve mai vagyoni helyzete.

Természetesen ehhez a saját személyre szóló nyilatkozathoz hasonló vagyonjogi kérdésekre kell feleletet adnia, ami a felesége, szülei, gyermekei, testvérei, nővérei, sógorai vagyonait illeti. Amennyiben a tíz éven belüli állami méltóságot viselt egyén, 1930 előtt is viselt már hasonló hivatalát, az ellenőrző bizottságnak jogában áll erre az időre is igazolásokat kérni.

A vagyonbevallási, illetve felvilágosítókat nyújtó nyilatkozatokat a rendelet kiadásától számított 30 napon belül kell benyújtani. Az elhalt állami méltóság nevében és helyett özvegye nyújtja be a nyilatkozatot, illetve vallomást.

az azzal összefüggő bírósági eljárásokat: ezért úgy véljük helyesnek, hogy az egykori állami méltóságok ügyét a semmitőszék főnöke és tanácsosai bírálják felül és ugyanakkor úgy tartjuk helyesnek, hogy az alsóbbrendű volt tisztviselők ügyeit, akik szintén felelősségvonnás alá kerülnek a vagyonrevízióit illetően, külön eljárás és külön bírói személyzet bírálja felül.

A következő törvényjavaslat elfogadását, illetve jóváhagyását kérjük:

1. Valamennyi állami főméltóság vagyona ellenőrzésként és mindazokat megbüntetik, akik vagyonukat az állam kárára, illetve megkárosításával alapították, vagy növelték.

2. Eme eljárások sürgőssége és a kiszabandó büntetések minél gyorsabb alkalmazhatása szempontjából el kell tekinteni a bünyügyi perrendtartás szabályaitól és a közönséges bűnyügyekben alkalmazott eljárásoktól.

3. Eme vagyonellenőrző és büntetést kiszabó bíróság partatlanságának biztosítására a bíróságot a Semmitőszék főnökéből és két tanácselnökéből alakítjuk meg. E legmagasabb bírák személye biztosíték arra, hogy úgy a vizsgálat alá kerülő személyek, mint az ország közvéleménye biztos lehet abban, hogy a legmagasabb erkölcsi szinten, az igazság jegyében történnek meg a döntések.

Bucuresti, 1940 szeptember 24.

MIHAI A. ANTONESCU,
igazságügyminiszter.

galomért elesett harcosainak emlékéért. Bucurestiben a koszorúk elhelyezése hatalmas manifesztációban jutott kifejezésre az új Románia mellett. Horia Sima parancsnok vezetése alatt mintegy 4000 légionárius menetel Cotroceni felé, ahol Armand Calinescut lelőtték, úgyszintén itélet nélkül lötték le a 9 légionáriust.

Berlinből jelentik: A Frankfurter Zeitung ma vezércikkben foglalkozik Antonescu tábornok, államvezető személyével és az általa teremtett új román államrendszerrel. Megállapítja az előkelő német lap, hogy Horia Sima jelenléte a kormányban elszakíthatatlan összekötő kapcsot jelent az állam és a légionárius mozgalom között. Megemlékezik végül a Frankfurter Zeitung azokról a lelkiismeretlen gyilkosságokról, melyek során egy év előtt a hazafiasságtól fűtött légionáriusokat kivégezték.

OLASZ SAJTÓHANGOK ROMÁNIA ÚJ RENDJÉRŐL

Rómából jelentik: Az Arima című olasz újság „A tábornok” címen hosszabb cikket közöl a légionárius Romániáról, a mozgalom megalapítójáról, Zelea Corneliu Codreanu-ról és az új államvezetőről, a haza megmentőjéről, Antonescu tábornokról. Leírja a lap azokat a súlyos szenvedéseket, melyeket ezeknek a hazafiaknak át kellett élniük és az olasz nép teljes rokonszenvét tolmácsolja az új román államrendszerrel szemben. A Popolo di Firenze-ben Maximo Serio tábornok ugyancsak lelkes szavakban emlékezik meg a Románia életében beállott szerencsés és csak a nép jövőjét szolgáló fordulatról.

Rómából jelentik: Az olasz lapok bucarestii tudósításai nyomán hatalmas beszámolókat írnak a légionáriusok vértanuinak és hőseinek emlékére. Romániában országsszerte rendezett ünnepségekről. A Giornale d'Italia külön kiemeli, hogy Antonescu tábornok-államvezető társaságában Fabritius és Ghigi német, illetve olasz nagykövetek is résztvettek az ünnepségeken. A Popolo di Roma ugyancsak hosszabb tudósítást közöl és megállapítja, hogy a vérben és áldozatokban fogant fegyelmettségről és méltóságteljes hazaszeretetről tuluságot tevő légionárius szervezet újjászületést ad majd a román nemzetnek. (Rador)

A SÍRKÖVEK AZ ÚJ DICSSÉG ALAPKÖVEI

Bucurestiből jelentik: A Curentul írja: „A háború kezdetén, amikor állami létünk legdrágább fázisába léptünk, amikor a román energia teljes egységére volt szükség,

amikor a nemzetnek egyé kellett volna vállalnia földet rengető események előtt, nálunk embervadászatot rendeztek, a legbátrabb elemeket végezték ki, amelyek hivatottak lettek volna, hogy szembe nézzenek az országot fenyegető veszedeimekkel.

Az örület eme forgószele, a gyilkosságok után az ország lelke szomorúságba zárult.

Mindenki fenyegetve érezte magát, mindenki azt hihette, hogy láthatatlan gyilkosok leselkednek reá. Egy éven át az ország lelkét az ifjú halottak árnyai borították be. Egy évvel ezelőtt a bűn tobzódott. Ez volt a román-ellenes szellem utolsó támadása.

A sírkövek az emberies eszmék új felépítésének alapköveivé váltak.”

„A RÓMAI PROBLEMA NYUGVOPONTRA JUTOTT”

Rómából jelentik: A Cronica della Sera című lap megállapítja Antonescu tábornok és a légionárius államrendszer inagurálásával kapcsolatban, hogy a román probléma nyugvopontra jutott és a zöldingesek forradalma elhozta azokat a döntő és megváltó eszméket, amelyek a XX. század uralkodó célkitűzései. (Rador)

Hivatalos közlemény Victor Iamandi vagyonkezeléséről

Bucurestiből jelentik: Hivatalosan közli a miniszterelnökség: Antonescu Mihai igazságügyminiszter közli, hogy a titkos alapok felhasználásának felülvizsgálata során eddigi megállapítás szerint Iamandi Victor 8 millió 870 ezer 124 leit vett fel, minden igazoló és elszámoló okmány nélkül. Ebből 5 millió 300 ezer leit mint belügyminiszteri tevékenységre, 3 millió 570 ezer 124 leit pedig választási célokra. Iamandi Victor egyébként benyújtott már egyes okmányokat vagyona eredetére vonatkozólag. A 3 millió 500 ezer leies összeg bizalmas és meg nem indokolt célokra került felhasználásra.

Spanyol lesz-e Gibraltár?

Ófelsége első tengeri bázisa, a gibraltári sziklafok, a legutóbbi évek folyamán ugyancsak divatban volt: a filmek felfedezték ennek a furcsa helynek kemény romantikáját. A szomorú és szűk uccácskák, a mór stílusban épült alacsony házak s ezektől alig néhány lépésnyi távolságban a nagyon is angol-szász luxusvillák, a kereskedelmi negyed a meghúzó, hallgatag afrikai üzemekkel s a pompás kertek, amelyeknek nincs párja a világ egyetlen metropolisában sem, kitűnő keretet nyújtottak a merész kémtörténeteknek. A háttérben, tízpercenként, feltűnt az ütegekkel teleépített és földalati galériákkal átvált sziklaszál.

Rook tengernagy 1704-ben hódította meg ezt, már a középkorban is jelentős erődítményt Anglia számára a spanyol örökösödési háború során.

Két és fél évszázada Gibraltár a sarraköve az angol birodalom közlekedési hálózatának. Egyben a kereskedelmi forgalom egyik legjelentősebb központja, amelynek a cirkulációja felülmúlta a marseillei kikötőt is.

RIADÓ GIBALTÁR FÖLÖTT

A spanyol polgárháború első hónapjai alatt Gibraltár nyugodt maradt s semmi különös tevékenységet sem fejtett ki. Ellátását bőven biztosította Ceuta, amelynek fellegrát, Gibraltárral szemközt, megőrizte Spanyolország. Gibraltár átfurmálódása csak akkor kezdődött meg, amikor az európai nagyhatalmak mind szélesebb méretekben avatkoztak be a polgárháborúba.

Ekkor Ironside tábornok, a londoni kormány utasítására új erődítményi munkálatokat rendelt el. Mindenekelőtt lerombolták a régi ütegeket és a még a 18. századból származó kazamatákat, hogy ezeket ultramodern beton- és acélsítményekkel helyettesítsék. A Maginot-vonal technikai építkezéséhez alkalmazkodva, új földalatti járatokat vájtak. Végül új ütegeket építettek be, a tengerészet leghatalmasabb ágyúit és a légvédelem legtekélyesebb szervezeteit. Majd sor került a kikötő modernizálására is, amely képes a Home Fleet legnagyobb egységeinek befogadására.

A munkák befejeztével a szakértők közölték az alsóházzal, hogy Gibraltár teljességgel sebezhetetlen s minden támadás, akár a tenger felől, akár a levegőből érj is, kudarcra van kárhóztatva.

Úgy tetszik, hogy néhány hét óta ez a biztonságérzet meggyöngyült.

Erre vall, hogy körülbelül egy hónapja, éjjel és nappal egyformán tartó munkával, csatornát ásának az erődítmény körül, amely Gibraltárt véglegesen el fogja vágni a kontinensről. A földalatti raktárakat menyezeti megtöltötték árukkal, hogy lehetővé tegyék a sziklavár kitarthatását még abban az esetben is, ha a támadók tengeről és szárazföldről egyaránt körülzárnak.

Ennek a készülődésnek a magyarázata az, hogy

a brit admirális felismerte a kettős veszélyt: először azt, hogy az erődítmény és a kikötő nem sebezhetetlen az olaszok tengeri és légi támadásaival szemben, másodsor azt, hogy amennyiben Spanyolország, amely nyíltan igényjogot jelentett be Gibraltárra, feladná semlegességét, úgy a sziklavár védelmi pozíciója ugyancsak nehézzé válnék.

Akkor, amikor e sorok íródnak, Gibraltár már sok bombázást szenvedett el. Hogy a károk milyen minőségűek és mennyiségűek, azt természetesen nem lehet tudni, ellenben maguk az angolok is elismerik, hogy a támadó gépeket a légvédelem nem képes már eleve visszatartítani. A kikötőben horgonyzó hajók ezért megsérültek.

Tehát, mondhatnók,

vihar dúl Gibraltár felett.

S e vihar annál súlyosabb, mivel a közeli városokra, Ceutára, Tangerre, Lineára nem számítanak többé a sziklafok.

Négy évvel ezelőtt a Manchester Guardian katonai szakértője tanulmányt írt arról, hogy háború esetén Gibraltár nem lenne hasznos és nem is lenne védhető. Végül oda következtetett, hogy

az öreg erődítményt fel kellene adni és minden brit légi meg tengeri erőfeszítést egy másik, Hínterlanddal rendelkező helyre kellene összpontosítani.

Vajjon azok az események, melyek a Földköz-tengeren lezajlanak, igazat adnak-e a Gibraltár-ellenes elmélet híveinek? A kérdésre nem lehet válaszolni, mert a birkózás még tart. Annyi azonban bizonyos, hogy a birodalom a sziklafok végsőkéig menő védelme mellett határozott. Miért? Hiszen az India felé vezető utat már Olasz-

ország hadbalépése előtt elhajlította a Földköz-tengerről s a brit hajók most a Jóreménység-fokát megkerülve futnak az anyaország és a dominiumok között. Stratégiai szempontból Haifa és Alexandria már szinte elérték Gibraltár fontosságát.

Az elszánt védelem oka másutt keresendő. Ez a más ok az, hogy

a sziklafok elvesztése Angliát megfosztaná a kereskedelmi világforgalom ellenőrzési lehetőségétől.

Az admirálisok mindig ellenkeztek Szezeknek és Gibraltárnak, a Földközi-tenger két kulcsának az in-

ternacionalizálását, mert felfogta, hogy e két ponton dől el Nagy-Britannia kereskedelmi fensőbbesége, az a monopólium, amelyet a 18. századtól őrizt Nyugat és Kelet közötti kereskedelmben.

Spanyolország feszült figyelemmel lesi a sziklavár körül lezajló nagy összecsapás eredményeit.

Azt az álmod, hogy a Punte de Európa ismét birtokába kerüljön, két évszázada melengeti Spanyolország.

A probléma, hogy a birodalmak nagy összecsapásában a spanyol álmok valósággá változik-e, most dől el. Néhány hónap, vagy csak néhány hét... Annyi bizonyos, hogy Gibraltár körül 1704 óta még sosem volt olyan súlyos a láthatár, mint e pillanatban.

A nagyvezérkar hivatalos jelentése a fokozatos katonai szabadságolásokról és a rekvirálások csökkentéséről

Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkar 30 napos szabadságot engedélyezett (lasare la tara) és engedélyez fokozatosan a behívottak 25—40 százaléka számára. Ugyanakkor hivatalosan jelenti, hogy a rekvirálásokat a legnagyobb mértékben lecsökkenteni és beszüntetéshez irányítja. Szeptember 16-án, illetve szeptember 20-án 1900 tisztet, 500 tartalékos altisztet, 115 ezer legénységi állománybelit engedtek ilyen szabadságra, azok közül 19.000 rekvirált tárgyat, 4500 kocsi, 150 autót, 16 motorkerékpárt és 1300 kerékpárt mentesítettek a rekvirálástól. Elsősorban azok jönnek számításba a szabadságolásoknál, akik régebben vannak bevonulva, az idősebbek, valamint akik a mezőgazdaságban tevékenykednek, valamint a városi munkások stb. Természetesen bizonyos formákban a szabadságoltak helyettesítéséről is gondoskodik a nagyvezérkar.

Párisi level

A francia nő új élethivatása

A francia családvédelem minisztere az eljövendő édesanyák új helyzetét és nagy feladatait ismertette. — A férfiak családi tisztelet fognak élvezni a jövőben

Franciaországnak az otthonát gondozó többgyerekes édesanya fogja visszaadni azt a lelket, amelyet régen elvesztett

Ibarnegaray, a francia család minisztere, ismerteti a „Paris Soir”-ban azokat a rendelkezéseket, amelyek az új francia államban a francia nő új helyzetét szabályozzák.

—Az 1918 évi győzelmünk előhangja volt mai versengőnknek, — mondotta a miniszter az újságíróknak, aki ebben a kérdésben megterjesztette a tervét. — Megkíséreljük, hogy 1940 évi versengőnk előhírnöke legyen a legnagyobb győzelemnek, amelyet egy nép akarhat: a saját maga fölérti győzelemnek.

—A nő, az eljövendő édesanya lesz ennek a titokzatos, felséges győzelemnek a kovácsolója, ha majd ismét megtalálja eredeti, hagyományos küldetését, azt hogy megint az otthonhoz tartozzék, gyermekei legyenek és minden törekvésért,

minden örömet az otthon ápolásában s a társadalmi, a haza számára hasznos gyermekek nevelésében találja fel.

HOGYAN ROMBOLTÁK SZÉT A CSALÁDI TŰZHELYEKET

Ibarnegaray azután fejtegette a családi szellem fájdalmas elhomályosulásának történetét, ami csúspontját épp a jelenlegi háború előtt érte el. 1939-ben Franciaország az az állam, amely a legcsokelyebb születési és legmagasabb arányszámot mutatja fel. Ez több okra vezethető vissza. Az egyik közvetlen ok: A mai háborút megelőző húsz esztendőben Franciaországban évenként 20.000 válast mondtak ki. Ez a világháború vége óta 500 ezer megszüntetett házasságot jelent. Ehhez kell még számítani azokat, akik önként maradtak terméketlenek, s akiknek a számát nem is lehet megállapítani. Hozzájárulnak ehhez a meggátolt születések, amelyek száma 600 ezerre rugott. És nem szabad elfelejteni, hogy a világháborúban másfélmillió férfi esett el.

A malthusianizmus érdekében kifejezetten propagandát a háború utáni cinizmusban, amely valóságilag előkészítette a katasztrófát, kedvező talajra talált. A közérköles nemcsak, hogy türelmes volt azok iránt az asszonyok iránt, akik nem vállalták az anyaságot, hanem még biztatta, bátorította őket és mindenféle nehézségeket támasztott azokkal szemben, akiknek elég bátorságuk volt ahhoz, hogy őrizzék a francia család régi hagyományait. A magas lakbérek, a többgyermekes családok számára alkalmas lakások hiánya betetőzték a bajokat.

A CSALÁDI FIZETÉSEK RENDSZERE

A jövőben azonban a nőnek nem szabad elhagynia a családi tűzhelyet.

Megkeli találja a boldogságát az otthonban s olyan helyzetet kell teremteni, hogy a nőnek érdeke is legyen az otthon fejlesztesése, megerősítése.

A jövőben a férfi nem egyéni, pusztán a saját személyi értékének megfelelő fizetést fog kapni, hanem családi fizetést, ami családjával és gyermekeinek számával fog arányban állani.

Nem lesz ezután egyetlen olyan asszony sem Franciaországban, akinek kételyei lehetnek az anyaság értéke, gyermekeinek jövője tekintetében.

Törvényes intézkedések fognak gondoskodni arról, hogy minden francia nő fel tudja nevelni gyermekeit. Mától kezdve a Lyonban létesült nagy, központi társadalomvédő szerv sokezer alkalmazottja fogja bejárni a falvakat és megtanítani a nőket, hogyan kell egy kisgyermeket helyesen táplálni, ruházni, gondozni. A gyermekhalandóság, a francia társadalom vétkes fekélye a mult szomorú emlékei közé kell, hogy tartozzék.

FORRADALOM A KÖZOKTATÁSBAN

Minden fiatal leány jövendő anyja, akiből, mint valami egészséges, nemes fából, csak szép és egészséges gyermekeknek szabad sarjadniok.

A közoktatást forradalmasítani fogjuk. Mennyiségtől és latin nyelv helyett, a gyermeknevelés tanát fogják a leányiskolákban előadni, hogy minden fiatal leány a saját maga társadalomvédeleméért váljék; azok közül nagy súlyt fognak fektetni a háztartástanra, hogy minden nő a lehető legjobban tudja vezetni otthonát.

A torna és sport ne legyen a jövőben versengési alkalom a lányok számára, hanem arra szolgáljon, hogy harmónikusan

előkészítse a női testet az anyaságra.

Szabad, egészséges, kiegyensúlyozott leányok remélhetik csak, hogy valamikor szabad, egészséges, kiegyensúlyozott gyermekeik legyenek.

Franciaország nagy tustének ez az új, egészséges sejt, az otthonát gondozó, többgyermekes édesanya fogja visszaadni azt a lelket, amelyet régen elvesztett.

1940. szeptember 26.

Német repülő megfigyelőtiszt érdekes naplója

Haditudosító, aki negyvenszer repült már el Anglia felett. Izgalmas kalandok, merész vállalkozások, kemény harcok

Az itt következő cikket egy német haditudosító, a Presse Kompanie egyik tagja írta, aki mint megfigyelő egy harci gépen teljesít szolgálatot. Negyvenszer repült már el Anglia felett és élményeinek érdekesebb mozzanatait ebben a cikkben gyűjtötte össze.

Gépiünk zúg a magasban. Ülök a helyemen mint megfigyelő és valahogy olyan mindennapi-nak, olyan megszokottnak látszik mindaz, ami velem és körülöttem történik. Tölem jobbra a repülőgép vezetője, keze a kormánykeréken, folyton előre néz, csupa figyelem és éberség ez az ember. Mögöttem a szerelő és a rádióstiszt. A gépfegyverkezelőnek csak a hátát látom, mert

ellenkező irányban ül. Mindnyájunk fején bukósisak, hátunkon ejtőernyő, derekunkon uszó-mellény, hogy ha a tengerbe zuhannánk, ne merüljünk el. Mindenki előtt az ülésen pihen az acélsisak. Különösképpen mindez olyan természetesen tűnik fel, mintha köznap dolog lenne, hogy

naponta több órát a levegőben töltök és figyelem a lehulló bombák becsapódását.

Feladatunk végigkutatni a La Manche-csatornát, hogy hol találunk hajókaravánt, azután elsüllyeszteni az angol hajókat. Most biztosra megyünk, mert megfigyelő gépek dróttalan táviró-jukon jelentették parancsnokságunknak, hogy egy ellenséges hajókaraván kifutott a kikötőből.

Egy hajókaraván megtámadása

Már a csatorna fölött vagyunk, távolból a tejszerű párából felszűrjük az angol sziget. Egyszerre megfogom a repülőgép vezetőjének a karját, majd amikor rá néz, fejemmel szóltanul lefelé intek. Bólint. Ő is észrevette a vizen úszó hajókat. Kicsiny, hosszúak skatulyáknak látszanak, hét-nyolc gőzös, némely sebében megszámlálom őket. Gyorsan repüléssel közvetlen a hajók fölé kerülünk, de változatlanul egy magasságban maradunk. Egyszerre apró felhőket látunk magunk körül. Már tudjuk, mi ez: működésbe lépett az ellenséges léghajó tüzérő. A hajókról és a partokról lönek ránk. Most mindenki gépies mozdulattal fejére illeszti a páncélsisakot. Ez is megszokott gesztus. Gyorsan le-

jobb ereszkedünk, mindig lejjebb, de állandóan a hajók fölött.

Egy kéz meghúz egy foggantyút és már hull is alá az óriási bomba.

Az első még húsz méternyire a kiszemelt céltól a vízbe esik, amelyből hatalmas oszlop szökik fel a magasba. Körülöttünk egyre hevesebb a tüzelés, bombaszilánkok súrolják gépiünk fedelét, de fel sem vesszük. Megszoktuk. Az ember a harcot, az örökös életveszélyelmet is megszokja. Azt sem tekintjük rendkívülinek, hogy két nagy hajót találat ért, pontosan látom, hogy a fedélzetet hol csapott be a bomba. A karaván széjjel szétzilárd, mindegyik más irányban rohan valamilyen biztos kikötő felé.

Hajótörött hánykolódik kis csolnakán a vizen

Feladatunkat elvégeztük és lejjebb ereszkedünk, egészen húsz-harminc méternyire a víz fölé. Közében sehol ellenséges gép, vagy hadihajó. Itt vagyunk a hajótemető fölött. A vízből kisergetően emelkednek ki halott kemények, ár-bócmaradványok, egy-egy elsüllyedt hajó előrése. Ezeket akkor süllyesztették el a német motorosnászádok, amikor a franciaországi expedíciós hadsereg maradványait akarták elszállítani.

Az egyik hajóroncs közelében valami fehérret látok és a fehérben rikító zöld szín mozog. Főlöseges közelebb menni, mert tudom, mi ez. Hajótörött német repülő. A fehér a gumicsolnak, a zöld vászondarab pedig arra szolgál, hogy már messziről észrevegyék és segítségére siessenek. Bizonyára az angolok lelőtték a gépet és ejtőernyőjével meg gumicsolnakjával sikerült a vízre ereszkednie. Bajtársunk int nekünk a zöld zászlóval. Sajnos, nem menthetjük meg, mert nem vagyunk vízirepülőgép, hogy leereszkedhessünk a tengerre. Néhányszor körülötte keringünk, biztatóan intünk, majd a rádióstiszt azonnal leadja a jelzést a mentőállomásnak:

— Hajótörött német repülő segítséget vár.

Megadja a pontos helyet is, ahol a szerencsétlen megtalálható. Amikor visszatérünk és leszálunk elindulási helyünkön, értesülök róla, hogy a bajtárs már biztos helyen van. Azt is megtudom, hogy az illető nem tartozott a harci kötelékbe.

Egy mentő repülőgépen teljesített szolgálatot és az angolok lelőtték, pedig a gép szárnyára messzire látható hatalmas vörös kereszt volt festve.

A STUKÁK MUNKÁBAN

Egy reggel, fél hat óra tájban, felráz az ordonáncc: támadás Dower ellen, azonnal indulunk. Néhány perc múlva már a gépen ülök, útrakészben áll az osztag. Ezáltal zárt egységben megyünk. Bombavetőn ülök, körülöttem vadászgépek, amelyek vigyáznak ránk. Félóra alatt már a nagy angol kikötő fölött vagyunk. A széles mólók, a nagy dokkok romokban, sok háznak csak a fele van meg. A kikötő környékén hajóroncsok úszkálnak. Kisergetően állanak ki az elsüllyesztett hajók maradványai a vízből. Ez is mindennapos látvány.

Füst- és lángtenger világít fel Dower kikötőjéből. Nemcsak mi támadunk, hanem egy Stuka-raj is. Lélegzetviasszafogva nézzük ezeknek a pompás gépeknek a nagyszerű játékát. Háromezer méter magasban keringenek a kifizűtött cél felett, majd villámgyorsan nyilegyenesen ereszkednek alá.

kednek alá. A szem alig tudja követni őket. Minden pillanatban várjuk, hogy a Stuka képtelen megállítani a zuhanást és orrával belefördök valamilyen ház tetejébe. De nem.

Húsz méternyire a földtől váratlanul két bomba esik ki a gépből,

majd a Stuka hirtelen fordulattal eltávolodik és már emelkedik is szédületes tempóban a magasba. Mindez percek, nem — másodpercek alatt történik. Húsz méter magasból minden bomba biztosan talál. És ezt mutatják is a lángnyelvek, meg a füstfelhők.

Egy angol Spitfire-vadászgép utánaered egy Stukának és minden gépfegyveréből ontja a tüzelő feléje. Egyszerre azonban a Spitfire két szárnya leválik és a törzs mint valami élettelen tárgy lezuhan. A gyengébb szerkezetű Spitfire nem bírja ki a levegő óriási ellenállását. Ugyanúgy jár egy másik Spitfire is. A többiek meg sem kísérelik üldözni a Stukákat. Azonban nem azért va-

gyunk itt, hogy ezt a lélegzetelállító színjátékot figyeljük, hanem, hogy elvégezzük feladatunkat, mi is Dower fölé szállunk.

Körülöttünk bűnbölnék az angol vadászgépek gépfegyverrel.

Belekerültünk a harc kellős közepébe. Egyszerre gépiünk nagyot rázkódik. Vezetőnkre nézek és látom, hogy elereszti a kormányt, de azután ismét megragadja.

— Megsebesült? — kértem tőle és föléje hajolok.

Int a fejével. Nyomban előhúrom kötszere-met. Leveszem sisakját és látom, hogy az arca véres. Egy golyó súrolta az arcát. A seb elég mély.

— Tudja vezetni a gépet? — kérdezem. — Ne kérdezzen ilyen ostobaságokat! — válaszolja.

Gyorsan bekötöm a sebet és mintha mi sem történt volna, repülünk tovább. Ledobjuk bombáinkat a dokkokra. Mindenfelől gyilkos tűz zúdul ránk. Angol Hurricánok és Spitfirek rohannak felénk. Nagynehezen, ügyes manőverezéssel sikerült kikerülnünk a tűzvonalból és háromezer méter magasra emelkedünk.

EGY KIS MAGÁNVÁLLALKOZÁS

Amikor végre sikerül tájékozódunk, csodálkozva látjuk, hogy benn vagyunk Anglia földjén, elszakadtunk egységünk-től. A távolból angol repülőgépet látunk, megfigyelhetünk több gépet, amint útrakészben áll. Bár menekülőben vagyunk, de ez nem ok arra, hogy egy kis külön vállalkozást hajtsunk végre. Pillanatok alatt ott termünk a repülőterén és már célba is vesszük a földön álló gépeket. Ezek meglepetésükben képtelenek megérteni a történeteket. És már zuhannak is le a bombák!

három földön álló angol gépet eltaláltunk.

Pontosan látjuk, mint dőlnek oldalra.

A többi angol gép azonban felrepül és kezdődik az üldözés. Szélesben megyünk, három angol vadászgép a nyomunkban. A gépfegyverkezelő dolgozik. Fülelem a telefonkagyló és hallom a jelzéseket a gépfegyverfülkéből:

— Egy vadászgépet eltaláltunk... Már csak kettő üldöz bennünket.

A gépfegyver úgy zúg, hogy szinte belesiketülünk. Néhány perc múlva ismét hallom a hivatalos, monoton jelentést:

— Már csak egy gép üldöz...

Azután nemsokára:

— Sajnos, a harmadik gép visszafordult... A gépfegyverkezelő hangjából kis szomorúság cseng elő.

Kalandunkhoz tartozik még, hogy visszatérőben egy angol lovas tűzérosztaggal is találkozunk. Nagyon meglepődtek szegények, amikor a magasból néhány gépfegyverszálvét kiültünk rájuk. Úgy rebentek széjjel, mint egy megriadt hangvobaly.

Csakhamar feltűntek a német partok. Különösképpen nem is örültem, amikor újra biztos talajon álltam. Már úgy hozzáédzöttem az örökös harchoz, a levegőben való kalandozáshoz, hogy a háború végén majd nehéz lesz újra bele-törődnöm a békés polgári életbe.

A csendőrség és a határőr-különítmények értéke

Antonescu tábornok, államvezető újabb közleményében

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok-miniszterelnök, államvezető a bizalmas okmányok ismertetése során feltárja, hogy a régi hadseregszervezetben a csendőrség és grancisárokok (határkülönítmény és ezredék) feleslegesen túlméretezett számban, kellő kiképzés és felkészültség nélkül — közigazgatási szolgálatoknál működtek. Békéletészámban is feleslegesen nagy volt a száma ennek a két egységnek, a csendőrségnek és a grancisárokoknak, a kombattáns hadsereghez viszonyítva, mert a csendőrség az egész békebeli haderő egyharmadát, a grancisárokok pedig sok esetben a békebeli haderő felét tették ki. Ezek az egységek a rendfenntartás szolgálatában olyan

hatalmas fizikárral rendelkeztek, hogy az ide beosztott 12 ezer tiszt és altiszt sok esetben teljes pozitív és racionális tennivaló nélkül állott. Azonkívül pedig

30 ezer lovat vontak el a hadseregben folyó kiképzéstől

ezeknek az egységeknek céljaira. Ha az akkori megszervezettségét nézzük az ezredlétszámoknak, megállapíthatjuk, hogy

úgy a magyar, mint az orosz hadvezetőségeknel túlszámnyalták a mi felkészültségünk-
ket

és mi könnyen meglepetésekben részesülhetünk volna. Ha azokhoz a túlméretezett arányszámokhoz, amik a csendőrség és a grancisárokok egységeit jellemzik, hozzávesszük azt a tény, hogy

itt elítélemlyezetet használtak fel,

elképzehető mennyire kárára volt mindez a hadseregnek. Magas helyen tettem előterjesztést, hogy felesleges a csendőrség teljesen különálló szervezete, mégis kikerült ez az intézmény a nagyvezérkar irányítása alól. Megállapítottam, hogy

egy háború kitérése esetén

a grancisár és csendőregységek felhasználhatatlanok a pozitív harcokban, dacára, hogy az előbbiekre a határ védelmét bízták rá. Három különböző hadi egységnek három hadseregharansnoka volt, pedig csak egyetlen hadsereg létezhet egyetlen vezetés alatt. Csak ez lehet az egyetlen mód, amely sikerre vezethet és amely biztosítja az egységet, a fegyelmet és a sikert. (Rador.)

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lej, negyedévre 290 lej, félévre 450 lej, egész évre 900 lej. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lej, negyedévre 200 lej, félévre 400 lej, egész évre 800 lej. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lej kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 28—15.

A kidobott tükör

Az emberek nagy csodálkozására a napsütéses őszi levegőben a galambok, méhecskék és legyek között egyszerre csak feltűnt egy kézi tükör is. A tükröknek nem volt szárnya, mégis repült. Pedig jó lett volna, ha szárnya lett volna, mert akkor nem pottyant volna a kicsiút középre, ahol darabokra történ elhevert.

A tükröt a Belváros közepén az egyik három emeletes sarokház legfelső ablakának egyikéből dobták ki.

Szegény tükör így lett repülővé a galambok, méhecskék és legyek között, de amíg azok a szokatlan jelenség láttára félve rebentek feljebb a levegőben, a tükör nem volt képes ellentánni a föld vonzásának és ez lett a veszte, tragédiás veszte.

A kézi tükrőből sok aprócskta tükör lett, amely halálában is visszalövelte a bámuló szemébe a nap-sugarat.

Mert sok nézője volt a tükör szomorú sorsának. Láta az esetet a sarki közlekedési rendőr, látták a járőrelők és látta egy karöltve érkező fiatal pároska, amely éppen az anyakönyvi hivatalba sietett, hogy ott törvényes hozzájárulást kapjon az egymásiránti hűségére.

— Jaj, eltört a tükör, — siránkozott a menyecskejelölt — hét évig nem lesz szerencsénk!

— Csacsika, — vigasztalta leendő férje — a tükröt nem mi törtük el, semmi köze tehát a sorsunkhoz.

Az emberek mind találgatták, vajjon miért dobták ki a tükröt? Vajjon miért? Senki nem találta meg erre a választ.

Az újságíró azt hiszi, hogy megfelelhet a kérdésre.

Valószínű, nő nézte magát a tükrőben és egyszerre borzalommal fedezte föl arcán az első ráncot, vagy fején az első ősz hajszálta. És akkor megdöbben. Megdöbben és düh fogta el a múltanóság ellen, amely a szépséget és a fiataloságot nem kiméli. És mert nem volt más a keze ügyében és mert a tükröt okolta mindezért, nagy dühében meglendült a karja és kilódította a nyitott ablakon a szerencsétlen tükröt. Lehet, hogy a következő pillanatban maga is megbánta, elhamarkodott bosszúját az ártatlan tükrőn, de nem tudta a dolgot meg nem történté tenni.

A szegény tükör kicsiny darabkái pedig még kicsinyebbekké töredezték a lovak patái és az autók kerekai alatt.

Andorás.

— Levegőbe röplött egy spanyol lőporraktár. Madridból jelenti a DNB: Zpiers Vaaladoil helységben a lőporraktár a levegőbe repült és több személy meghalt. Az anyagi kár jelentős. A robbanás okát eddig még nem sikerült megállapítani. (Rador.)

— 45 millió amerikai hiányosan táplálkozik. Newyorkból jelenti a DNB: Az a bizottság, amelyet Roosevelt elnök nevezett ki, hogy a felszerelés kérdésében felvilágosításokat adjon, legutóbbi jelentésében megállapítja, hogy az amerikai nép egyharmada, vagyis 45 millió ember hiányosan van táplálva. Ezen a helyzeten sürgősen változtatni kell és ez annál könnyebben megtehető, mert az Egyesült Államok nagy kiterjedésű termőföldek és a szükséges gépek felett rendelkeznek. (Rador.)

— Huszonkét és fél millió márka a német éli segélyakcióra. Berlinből jelentik: A Nacht-ausbake közli, hogy vasárnap a téli segélyakcióra a birodalom területén 22.412.092 márkát gyűjtöttek össze. Ez az összeg 11 millió márkával meghaladja az elmúlt év hasonló időszakában rendelkezésre álló téli segélyalapot. (Rador.)

(—) Pacha püspök befejezi bérmautját. Pacha Ágoston megyés püspök tíz napja folytatja már bérmautját a szörényi esperesi kerületben. Ma, szerdán a püspök Mehádian osztja ki a bérmaut szentségét, este pedig Heber János dr. püspöki titkár kíséretében visszatér Temesvárra. Szombaton a püspök Nadrág községbe utazik és vasárnap ott lesz bérmaut. Ezzel az őszi bérmaut véget is ér.

(—) Orvosi hír. Dr. Brády Albert bőrgyógyász hazaérkezett és újból rendel. I. Löffler A.-palota III. emelet.

— KILENCVENHÉT MILLIÓ NEMETORSZAG LAKOSSÁGA. Berlinből jelentik: Megbízható adatok szerint Nagynemetszág lakossága eddigeszerint a protektorátusokkal együtt 97.600.000. Leszámítva a cseh protektorátust, a német birodalom lakosainak száma 87.634.000 lélek.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Bondariu Arsenie földműves hatvanhét éves, Jovanov Anna munkásnő harmincnégy éves, özvegy Kuhn Józsefné Lidia ötvenkilenc éves és Duran Mihály kereskedő hatvanhét éves.

— Halálos autógázolás. A temesvári ügyészséghez érkezett jelentés szerint Obradov Svetislav sofőr Nagyszentmiklóson a kórház épülete előtt az 1784 Tms. jelzésű autójával elütötte Bohn Ferenc negyvenhárom éves nagyszentmiklósi lakost. A szerencsétlenség alkálával a sofőr is megsérült. Bohn Ferenc a kórházban tegnap meghalt. A csendőrségi nyomozás adatai szerint a sofőr előző éjszaka több korcsmában járt és ezért a szerencsétlenségért őt teszik felelőssé.

A háztulajdonosok a járdaszabályzat módosítását kérik

Amint már megírtuk, Temesvár városa új járdaszabályzatot készített. A Háztulajdonosok Egyesülete most beadvánnyal fordult a város vezetőségéhez és ebben kérte a város által részletesen alkotott új járdaszabályzat kiegészítését. A háztulajdonosok előterjesztése, amelyet Ciobanu Pompil dr., a Háztulajdonosok Egyesületének elnöke készített, hivatkozik arra, hogy a város által már 1931-ben életbeléptetett szabályzat szintén tartalmazta a most kért módosításokat. Az új szabályzatnak olyan értelemben való megváltoztatását kérik, hogy azt a háztulajdonost, aki egyszer már megfizette az új járda építésével felmerülő költségeket, ne lehessen huszonöt éven belül újból ilyen természetű költségviselésre kötelezni. A városi szabályzat továbbá olyan értelemben kiegészítendő volna, hogy a háztulajdonosokat ne lehessen két méternél kisebb járda építésének költségeivel megterhelni. Végül ki kell egészíteni a városi szabályzatot még azzal, hogy a háztulajdonos a járda építésével járó költségeket hús egyenlő részletben fizetheti, ha a szükséges összeget nem képes egyszerre megszerezni. A háztulajdonosok ezen beadványával a város illetékes ügyosztálya rövidesen foglalkozik.

— Megkezdte működését az állami munkaközvetítő hivatal az átesett erdélyi részeken. Kolozsvárról jelentik: A magyar királyi állami munkaközvetítő hivatal kirendeltsége Kolozsváron megkezdte működését.

(—) Villamos és székér karambolja. A gyárvárosi Stefan cel Mare utcában az egyik villamoskocsi összeütközött Mazos Nicolae nagykövérési gazda szekerével. Az összeütközés következtében a villamosra erősített lelvészekrény leszakadt, a székér rúdja pedig eltört.

— Veszedelmes tolvajnót fogtak el. A timisoarai rendőrség detektívei elfogták Ralu Eugenia crαιοvali illetőségű tolvajnót, aki Pitești-ben egy üzletből kétezer lei értékű bört lopott el. Az asszony meglapta egyik rokonát is, akitől tízezer leit vitt el. A lopott pénzből még hétezer leit megtaláltak nála. Radu Eugeniát a nyomozás érdekében átadják a pitești rendőrségnek.

(—) Magányosan élő öreg asszony halála. Stanciu Mária nyolcvanhat éves recasi asszony tegnap reggel szomszédai holtan találták a lakásában. Az öreg asszony egyedül lakott házában és a szomszédoknak feltűnt, hogy reggel nem mutatkozik az udvaron. Amikor behatoltak a lakásba, az ágyban fekve holtan találták. Halálát szívizélhűdés okozta.

(—) Adomány egy szegény fényképésznek. Tóth János idegbeteg fényképész javára F. A.-né a Déli Hírlap szerkesztőségében ötszáz leit adományozott. A pénzt átadják Tóth Jánosnak, aki a város jóvoltából hamarosan a szegényháza kerül.

(—) Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban tegnap a következő házasságokat kötötték: Willemsz Adám cserepes és Málnási Rebeka, Dippert Márton szabó és Hadvina Margit, Mladen Nicolae munkás és Pap Anna, Lazarescu Petru vasöntő és Branzei Elena.

Gyorsvonat lett a Traian-Rapidból

Megírtuk, hogy a vasúti vezérigazgatóság újból forgalomba helyezte a Traian-Rapidot, amely reggel nyolc órakor indul Timisoaráról a fővárosba és a melynek ellenvonata este 23.48 órakor érkezik vissza Bucurestiből Timisoarára. A vasúti vezérigazgatóság most újabb rendelettel a Traian-Rapidot gyorsvonattá változtatta át. Ennek a vonatnak a menetrendje ezentúl is az eddigi marad, azonban helyjegyvet az utasoknak már nem kell váltaniok.

(—) Főszolgabírói értekezlet. Timistor-almegye főszolgabírái tegnap tartották meg az első értekezletüket Ilie Ghendia prefektus elnöke alatt. A prefektus meghallgatta az egyes járások közlapotairól szóló jelentéseket, majd a legközelebbi teendőket beszélte meg a főszolgabírákkal. Ezen a héten a megye községeinek jegyzői is megtartják első értekezletüket az új prefektus elnöke alatt.

— Már a bírói vizsgálat folyamán letartóztatottak a bűnös személyek. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztérium az elmúlt politikai korszak üldözöseit kivizsgálásával és az ilyen ügyekben hozott bírói határozatokban vétkek bírák megbüntetésével kapcsolatban pótlólag meg azt a határozatot hozta, hogy a vizsgálatbizottságnak jogában áll már a vizsgálat folyamán a bűnösnek talált személyeket letartóztatásba helyezni.

— Gyilkosság lett a koresmai szövetségéből. Blidariu Dumitru és Secosan Samson gavosdial gazdák az elmúlt év december 6-án a korcsmában összeverekedtek és alaposan megtépték egymást. A verekedés során Blidariu beharapott Secosan felébe, aki elhatározta, hogy ezért bosszút áll. Két rokona, Tiru Ion és Covaciu Teodor kíséretében Blidariu keresésére indult és amikor megtalálta, újabb verekedés támadt. Blidariu erre két rántott és leszirta Secosan, aki belehalt sérüléseibe. Blidariu ellen emberölés miatt, Secosan rokoni ellen pedig csendháborítás miatt indult meg az eljárás. A temesvári büntetőtábla tegnapi tízte ki az ügy tárgyalását, amelyet azonban nem lehetett megtartani és ezért a tárgyalást október 15-re elhalasztották.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Bálint András cipész Margit nevű leánya, Ilie Traian cinész Octavian nevű fia, Iovan Simion zenész Rozália Edita nevű leánya, Lales Sándor kelmefestő Gert-rud nevű leánya, Botez Ioan százados Ioan nevű fia, Despot Entimiu városi alkalmazott Georghie Laurentiu nevű fia.

CAPITOL S.O.S. ELMERÜLÜNK

I. része

Izgalmas kalandorfilm szenzációs fordulatokkal és élményekkel, két részben. — A főszerepekben: Ralph Byrd, Lugosi Béla

A POLLO ANTAL, A RETTENETES

Elsőrangú mulatságos német vígjáték. — A főszerepekben: Hans Moser, Charlotte Ander, Heinz Salfner

—A fővárosi újságírószervezet kizárta a zsidó hírlapírókat tagjai sorából. Bucurestiből jelentik: A fővárosi újságírószindikátus hétfőn este ülést tartott és ezen ügy döntött, hogy valamennyi zsidó származású újságíró kizárja tagjai sorából. A hírlapírók szeptember 25. és ok. 5. között kötelesek etnikai származásukat igazoló okmányait a szindikátushoz betérjeszteni. (Rador).

—Az ilfovi ügyvédi kamara határozata ellen felfolyamodás készül. Bucurestiből jelentik: A romániai ügyvédszövetség elhatározta, hogy felfolyamodással támadja meg az ilfovi ügyvédi kamarának azt a határozatát, amellyel 181 zsidó ügyvéd további működési jogát elismerte, azzal az indoklással, hogy ezek a második kategóriába tartoznak. (Rador)

—A kultuszminisztérium elfogadta a fővárosi opera igazgatójának lemondását. Bucurestiből jelentik: A kultuszminisztérium elfogadta George Georgescu, a fővárosi román opera igazgatójának lemondását. (Rador)

—Nőnek az angolok. Az angol egészségügyi intézet kongresszusán Sir Henry Bashford, a brit posta főorvosa előadta, hogy az angolok nagysága és súlya az idők folyamán egyre nagyobb lesz. Rendelkezésre állnak pontos adatok kétezre 1876-os tizennégy éves fiú magasságáról és súlyáról. Ezt összevették kétezre mai tizennégy éves fiú hasonló adataival és megállapították, hogy a maiak két és fél centiméterrel magasabbak és kilenc kilóval nehezebbek. Összehasonlították a tizenhávesek adatait is. Ezek átlag tíz centiméterrel magasabbak és tizennégy kilóval kövérebbek, mint az 1876-beiek.

—Új vezetőséget választ a román diákok Nemzeti Szövetsége. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Diákszövetség újáalakításával kapcsolatban, új vezetőséget is választ. Ez a központi ülés csütörtökön szeptember 26-án lesz Bucurestiben, ahová Kolozsvár, Bucuresti, Cernauti, Nagyvárád, Temesvár és Arad, valamint Iasi diákküldöttségei is meghívást kaptak. (Rador)

(—) Új cégek. A cégek működési engedélyét megadni hivatott timisi bizottság a napokban ismét számos kérvényt tárgyalta és a következő cégeknek adott működési engedélyt: Satler József Kisbecsereken vegyeskereskedés, Fuchs Rudolf, Temesvár gyarmatárú ügynökség, Weinstein P. Lugoson textilügynökség, Bartos Imre Temesvár, gyarmatárú, csemege és gyümölcsüzlet, Németh János, Brad textil és női ruha konfekció, Anger K. Timisoara, gyarmatárú és csemegeüzlet, Popovici Gheorghe Timisoara, textilszövőde, Huhn János Timisoara női, férfi és gyermekruha konfekció, Bruman Márton, Timisoara állat és terménykereskedés, Lovi Adrian, Vinga vendéglő özvegy Tullius Mária Zsebelly vegyeskereskedés, Tiroch János Timisoara, üzletének kiegészítése gabonával és borexporttal. Kincs László belép a Kincs Artur timisoarai ruhakereskedő üzletbe.

(—) Menekült nyugdíjasok figyelmébe. A temesvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya felszólítja azokat a nyugdíjasokat, akik Erdély vagy Dobruđaza átengedett részeiből menekülve Temes-Torontálmegyében telepedtek le, sürgősen nyújtsák be kérvényüket, amelyben kéri, hogy nyugdíjukat ebben a megyében utalják ki számukra. A kérvényben fel kell tüntetni olvasható irással a nevüket, jelenlegi pontos lakhelyüket, nyugdíjkönyveik számát, a nyugdíjra vonatkozó határozat számát és azt, hogy milyen nyugdíjat élveznek. A kérvényeket legkésőbb szeptember 30-ig kell betérjeszteni. Azon nyugdíjasok, akik már kérvényüket benyújtották, de azokban a szükséges adatokat nem tüntették fel, jelentkezzenek a nyugdíjosztálynál az adatok kiegészítése végett. Mindazok a nyugdíjasok, akik kérvényüket a meghatározott időpontig benyújtják a többi nyugdíjossal egyidőben megkapják a szeptemberi illetményeket.

—MESTERSÉGES PÓKHÁLÓK. Kalifornia lakosságának egy része gyümölcstermeléssel foglalkozik. Ennek a foglalkozásnak legnagyobb ellensége a sok rovar és féreg, amely a fákat, a gyümölcsöket ellep. A kaliforniaiak újban mesterséges pókhálóval védik a gyümölcsfákat a kártevő ellenség ellen. A mesterséges pókháló különféle célra szerkesztett szövőgépekkel gyapottól és pamutból készíthetik. Az egyes szálak vékonysága, finomsága vetkészik a pók hálójának vékonyságával. A farmerk ezeket a mesterséges pókhálókat reáteregetik a fatörzsre, a fák ágaira, a gyümölcsösök száraira. A különböző féreg és rovarok lába, csápja megakad az alig látható hálóban és a kártevőt ott pusztulnak el. Már maga ez is sokat jelent. De van a mesterséges pókhálónak még egy előnye is. Az állatok, amelyek így foglyul esnek, petéiket, tojásaikat ugyancsak a hálóra rakják le s így ezek is könnyen elpusztíthatók. Az új eljárással, amely könnyebb, gyorsabb, mint az evyes hernyógyűrű, vagy a sodrott szalmatekeres alkalmazása, a kaliforniaiak nagyon meg vannak elégedve.

LEGUJABB

De Gaulle beszüntette Dakar ágyuzását

Londonból jelentik: De Gaulle tábornok vezérkarának mai jelentése: A Dakarban lakó franciák többsége kérést intézett De Gaulle tábornokhoz, aki e kérésnek eleget téve, francia tengerészekkel megjelent az erődítmény előtt. Miután az ottlevő francia többséget megfélemlítő kisebbség nem volt hajlandó a partraszállást békésen megengedni és az odaérkező egységekre tüzelt, De Gaulle tábornok kénytelen volt parancsot adni

a tüzelés viszonzására. Több halott és sebesült áldozata van De Gaulle tábornok hajóján az erődítményről intézett tüzelésnek. Miután a tábornok nem volt hajlandó francia testvérvért ontani, elrendelte a tűz beszüntetését.

Az elmúlt éjszaka De Gaulle tábornok egységei kétszer is megkísérelték a partraszállást, azonban mindkét alkalommal visszaverték őket.

Iskolaév küszöbén

A túlzott szeretetben és kényelemben nevelt gyermeket sóhajtvá nézi apja-anyja: iskolába indul a szegény, gyermekkaszárnya, ahol szigorú tanítóórmeester nénik és bácsik nevelik a komoly életre. Bár az iskola hasznosságát elismerik, lelkükön is könnyitenek a jóleső tudattal, hogy némiképpen megszűnik az otthoni felügyelet szükségessége, megis sajnálják a kis embert, aki az iskolai kötelezettséggel veszít a függetlenségéből és a tanterem csukott ajtaja és zárt ablakai elveszik tőle a szabad levegőt. Vége a gyöngyöletnek, a gondtalan gyermekkor befejeződik: kezdődik az élet.

Az egészséges testű és lelki gyermek, a tapasztalat szerint gyorsan alkalmazkodik az új viszonyokhoz. A szülő is okosan tenné, ha tevékenység és felelősség sópánkodás helyett elismerné, hogy a nyilvános iskolázatásnak igen sok előnye és jó hatása van. Az iskolák ma már tulnyomóan higiénikusak, az időbeosztás is megfelelő, a fegyelmességét kivánatos — a gyermek hallgatni és engedelmessé tanul — ami igen fontos és ugyancsak az iskola javára irandó. — Társai befolyása alatt levetkezi rossz szokásait. Vészi és lelki behatásokkal szemben is ellenállóbbá válik és anélkül, hogy észrevenné, szép csendesen felkészül az életre.

Nem árt, ha az iskolaév kezdetén szülői elfogódottságunkat félretéve, kissé komolyabban elgondolkozunk és minden magunkra erőltetett kényszer nélkül megbarátkozunk a gondolattal, amitől ok nélkül idegenkedik.

—Személyi változások a PTT-nél. Bucurestiből jelentik: Miután Catoiu Stefan tábornok lemondott a posta és távrida vezérigazgatói tisztviségéről, helyére Teodorescu Gheorghe ezredes neveztek ki a PTT vezérigazgatójává. Szeptember 23-iki hatállyal felfüggesztették állásaitól I. Constantinescu PTT aligazgatót, Tanasescu Tudor mérnök technikai igazgatót, Ilarie Maneanu főkönyvelőt, Emil Gales mérnök vezérfelügyelőt, hogy a szakminisztérium által a posta-vezérigazgatóságnál megállapított szabálytalanságok kivizsgálását megkönnyítsék. A vizsgálat lefolytatására bizottságot jelöltek ki, amelynek elnöke I. Mihalache mérnök, vezérfelügyelő, tagjai pedig Mihail Ghermanescu egyetemi tanár, Petre Durma főellenőr és Nicolau pénzügyminisztériumi ellenőr. (Rador.)

Bennem megszakadtak forrásai a múltnak...

Bennem megszakadtak forrásai a múltnak, már enen szívemet sem ismerem, így érezhet a fa, amelyet gyökereztől csavart ki a szélvész, így a tört virág, a lészkétől elvert madár. Bennem hazugsággá váltak a megélt napok, megcsúfolt engem minden óra, perc, nincs hontalanabb, kivettebb nálam, én még az emléket is megtagadom. Bennem meghaltak a szók, melyre épít az asszony: szerelem, barátság, szépség! Mind keserű, anyagtalan szavak. Téglát verni, hogy építsem áttem, a semmiből is jobban lehet. Többé már magamban sem bízhatom. Végy hát te nyeredre áldott, isteni Kéz, ha nem akarod, hogy rostádból kinuljon egy gyöngye szem, amelyet magnak szántál vetéted barázdjába.

NAGY MÉDA

A helytartósági palota esetleg a városháza céljait szolgálja majd

A helytartóságok megszüntetésével felmerül a kérdés, hogy mire használják majd fel azt a palotát, amely a Regina Maria körúton a királyi helytartóság számára épült. Annak idején tudvalevőleg a háztartási iskola számára kezdték a palotát építeni, azonban a háztartási iskolának a befejezéshez nem volt pénze és a félig kész épületet hat millió leirt eladta a helytartóságnak. A helytartóság folytatta az építkezést saját számára és úgy tervezte, hogy az épület a végleges befejezéséig húsz millió leibe kerül. Most a helytartóságok feloszlásával a nagyszabású épület számára új rendeltetést kell keresni. Ha a kolozsvári egyetemet Timisoara-ra helyezik, akkor az egyetem kapja a palotát. Ha azonban ez a terv nem valósul meg, akkor talán a városháza hivatalait helyezik el benne. A városháza régi, avatag, toldott-foldott épülettömb, amely az összes városi hivatalokat nem is képes magába fogadni. Már régen felmerült a terv, hogy a város új hajlékot épít magának. Mozgalom indult meg, hogy a helytartósági majdnem kész palotát városháza céljaira szerezék meg.

A ház ura

— A ház urával óhajtanék beszélni...
— Igen? Pillanattal türelmet kérek. Azonnal hívom a feleségemet...

— Római körök meglepedéssel üdvözlik a olasz nyelv tanítást a román középiskolákban. Rómából jelentik: Az olasz újságok nagy meglepedéssel üdvözlik a román közoktatásiügyi miniszternek azt a rendelkezését, amellyel az olasz és német nyelveket kötelező tantárgyként vezette be a román középiskolákban.

Az első...

— Édes kicsikém! Az első nő vagy életemben, akit megcsókoltam.
— Elhiszem neked, fiacskám.
— És az első nő vagy, aki hisz nekem...

Szombattól a

SCALA-BÀN
20 óra Amerika és Európa között a tenger alatt
Gustav Gründgens

Ezt tárgyalja Kellermann világhírt regénye
AZ ALAGUT
című világlágerben

A Duna a dunai államoké

— Németország áll őrt a Vaskapunál —

Bucurestiből jelentik: A Curentul foglalkozik a legutóbbi bécsi Duna-értekezlettel és itt határozottan leszögezték, hogy

a Duna a dunai államoké.

Az egyetlen kivétel Olaszország, amely ugyan nem fekszik a Duna folyása mentén, azonban mivel Balkán-állam, közvetve érdekelve van a nagy folyamom történő szabad hajózás biztosításában. Rendkívül nagy horderejét az a Bécsben hozott határozat is, hogy

a Vaskapu feletti felügyeletet ezentúl Románia és Jugoszlávia mellett Németország is gyakorolja,

azonkívül őrködik a folyam szabadságán a Moldova-Vecse-Turnu-Severin szakaszon.

Ehhez az új rendszerhez Oroszország is hozzájárult és így, miután Németország őrt áll a Vaskapunál, a Duna folyam szabadsága teljesen biztosítottnak tekinthető.

Vérvörös az ég London fölött

Az angol főváros álmatlan éjszakái

Mióta Göring birodalmi marsall személyesen irányítja a szakadatlan német légitámadásokat, Dél-Anglia valóságos hadszíntérre változott. Londonban minden nap többször búgnak fel a légvédelmi szírnékek és az éjszakák többnyire álmatlanul, rettegés között telnek el. A külföldi sajtó londoni képviselői és a légitámadásokban résztvevő német haditudósítók megrendítő képet festenek jelentéseikben az angol főváros apokaliptikus éjszakáiról. Az alábbiakban Günter Brost, a német légiflotta egyik haditudósítójának személyes élményeiből közlünk érdekes részleteket:

„... Vérvörösön száll le a nap. Startrakész repülőgépek mellett csak arra várunk, hogy teljesen bealkonyodjék. Ma támadjuk meg első ízben London ipartelepeit. Flyton erősödő motorzúgás: most érkeznek vissza a német harci repülőgépek Dél-Anglia felől. A támadás ugyan- a hullámszerűen történik; pár pillanat és mirajtunk a sor. Rövid időközökben egymás után szállnak fel gépeink. Az előírt irányban repülünk a szigetország fölé, alattunk a sűrű ködbe burkolódzó tenger szürküllik. Fölöttünk százezer csillag ragyog...”

„Átrepültünk az angol part fölött” — jelenteli rádiósnak. Pattanásig feszült idegekkel meresztjük szemünket a sötétbe. Bizonyos, hogy az angolok kétségbeesetten igyekeznek majd védekezni ellenünk. A messzeségben fényszórók fehér sugárkévéje szegeződik kérdően a mennyboltozatra. Ismét a rádiósnak szólal meg: „Vigyázz! Jobbról angol vadászgép közeledik”. Géppuskáink készenlétben állanak. „Vadászgép balról!” Pílotánk kis kanyart ír le a gépünkkel és máris túljutottunk az első veszélyen.

„... Hirtelen vakító fényárba kerülünk: ránk akadt az egyik angol fényszóró... Nem csoda, 10, 20, 50... több, mint 100 fényszóró szírványvíve keresgél lázasan. Egy másodperccel később kikerülünk a fehér sugárkévé zónájából, megint áldott sötétség vesz körül. Szó sincs

róla, London nem könnyű megközelíteni. A fényszórók és légvédelmi ütegek többszörös gyűrűje őri az angol fővárost s a parti ágyúk átköztől jól lőnek! Ha nem tudnánk, mit jelentenek ezek az alulról felénk röpített piros labdák, gyönyörködhetnénk a tűzijátékban. De jaj lenne nekünk, ha ez a tarka eső elárasztana bennünket.

Kitűzött célunk, London ipari negyedei előtt állunk. A mélyen alattunk ólmos fényben csillogó folyó szolgál tájékoztatásul. A légvédelmi ágyúk halálkoncertje fortissimóba csap át. Az egyik német gép a másik után dobjá le a bombáit. A mi megfigyelők is megtalálta célpontját: „Vigyázat, dobok!” Elnyúltan fekszem a gép fenekén, feszült figyelemmel erőltetem a szememet. Másodpercek telnek el. A fényszórók egy kissé jobbra kutatnak utánunk. Alulról apró, vakítóan fehér fények villannak fel. Nappali világosság árad el a földön és a fehér lángtengerben öt hatalmas sárgán lobogó kerek fölt terjedezik. Szörnyű tűzvész tombolhat odalent. Az ipartelep oltásáról természetesen szó sem lehet. A hullámszerűen ismétlődő légitámadások alatt.

Száz meg száz ránk szegződő fényszóró keresztútjában repülünk át London centruma fölött. A léghárító ágyúk lövedékei néha háborzongatóan közel süvitenek el mellettünk. Közledünk a tengerhez. A tűzvész fénye azonban még perceket át is elkísér.

A part fölött utójára suhan el mellettünk kísértetként egy angol vadászgép. Aztán már csak német repülőrajokkal találkozunk, amelyek most indulnak légitámadásra London ipartelepei ellen. A német offenzíva nem ismer megállást.”

Azok a bombák, amelyeket az angolok úgy- szólván minden éjjel német lakóházakra dobnak le, nagyon is kétélű fegyvernek bizonyultak. A német megtorló akció megkezdődött s az ellen- ség embertelen hadviselési módja alighanem csak a háború végét sietteti.

A ló és öszvér tuléli a motorokat

Erdekes kimutatás arról, hogy hárommillió ló, tyúk, juh és szarvasmarha él a földön

Az utóbbi években egyre gyakrabban szó esik arról, hogy a lovakat kiszorítja a motor. Anglia némely vidékén alig látni lovat. Ugyanígy van ez Franciaországban.

A kérdés körül számos szakértő vitakozott és legtöbbször arra a megállapításra jutott, hogy a gépjárművek a lovat nem szorítják ki szerepköréből. Sokkal több ama szegények száma, akik a motoros gépek helyett lovakat vásárolnak. A traktorral való szántást előnyösebbnek tartják ugyan, de a vidék helyzete sok esetben megkívánja a lovakat.

A lóval sokkal kevesebb a bajlódás, mint a motorral.

A ló, eiktartás szempontjából is előnyösebb. Olcsóbb, könnyebben kezelhető. Volt néhány statisztikus, akik időt, fáradságot nem kímélve, összeírták a világ állományát. Tévedtek. A világon — mint sikerült megállapítani, — mindössze nyolcvanmillió ló él. Ez nem nagy szám, — mondták — viszont elegendő ahhoz, hogy az autókédelvők számítását rombadöntőék. Nagy szerepük van a lovaknak a modern háborúban is. A bőripar ugyancsak nagy jövedelemhez jut a lovak révén.

Ebből látható, hogy a ló, az öszvér és számar jóval tuléli majd a motorokat.

Erdekes számok kerültek napfényre a szárnyasokkal és más háziállatokkal kapcsolatban. Megállapították többek között, hogy

a földkerekségen — hozzávetőlegesen — 1540 millió tyúk él.

Tyúkfarmok terén Amerika államai vezetnek. Az amerikai farmerek évtizedes tapasztalatok után nagy súlyt fektettek a tojó-tyúk tenyésztésére.

Meglepő a juhokkal kapcsolatos számadat. 670 millió juh juttatja kereséthez, kenyérhez a hegyvidék lakóit.

Erdekes volna megállapítani, — jelentette ki a londoni gazdasági intézet vezetője, — évente hány millióra rug a gyapju és sajt eladása folytán jövedelmezett pénzüsség. Azonfelül a juh ama állatok közé tartozik, mely igen kevés takarmánnyal is megelégszik. Gyér legelőkn, tarlókon megél a juh, a trágyázást pedig tekintve véve, kiváló talajjavító.

A szarvasmarhák ugyancsak nagy számban gazdagítják a földkerekség lakóit. Hosszú számítások alapján — melyek bizonyára csak részlegesen, — megállapították, hogy

a világon 620 millió szarvasmarha növeli a hasznos és nélkülözhetetlen háziállatok számát. E számadatok alapján nem valószínű, hogy a modern kor génei a fölöslegesnek látszó lovakat, öszvéreket, teheneiket, juhokat végtelen kiszorítják. Azonfelül tekintetbe kell venni azt is, hogy vannak munkák, melyek elvégzéséhez a lovak nélkülözhetetlenek.

A DIÉTA

Boldogabb időkben gombamódra szaporodtak el a különböző táplálkozási szekták. Jelentkeztek a táplálkozási apostolok, akik közül a kitűnő Bicsérdi mester örvendezett a legszélesebb népszerűségnek. De nehéz seregszemlélet tartani e sok reformer között, annyi mindenfélét tanítottak. Az egyik a hústalan táplálkozás előnyeit hirdette, a másik a szegény kosztot prédikálta, a harmadik a nyerskoszt profétája volt és így tovább. Holott egészen bizonyos, hogy mindez túlzás. Mert a makkegészséges ember egészen megbízhatja magát a táplálkozásnál ősi ösztönére, az étvágyra. A leegyszerűsített élőlény is rendelkezik azzal a primitív ösztönrel, amely megsugja neki, ezt edd, ezt kerüld! Ez az alapszabály, amely oly tökéletesen érvényesül az állatvilágban, az emberre vonatkozólag is irányadó.

Az ember étvágya gondoskodik róla, hogy ne együnk túlsokot, vagy túlkéveset. Az ízérzők megtanít rá — és pedig teljesen helyesen, — hogy mi az, ami jót tesz és mi az, amitől óvakodni kell. Legtöbbször nem is tudjuk, mi az oka annak, hogy bizonyos ételekkel szemben ellenszennvel viseltetünk, másokat pedig előnyben részesítünk. A természet azonban gondoskodik javunkról, vigyáz az egészségünkre. Gyomorsorvas emberek, akiknek fogalmuk sincsen arról, hogy savtúltengésben szenvednek, önkéntelenül undorodnak a savas ételektől. Viszont savszegények meg egyenesen kívánják a savanyú kosztot. Az az általános vélemény, hogy az „ízanyag” az ételben lényegtelen, bizony nem állja meg a helyét. Hogy mi a kedvenc ételünk, az nem véletlen és nem szeszélyünkön múlik, hanem az mindig az az eledel, amelyre testünknek szüksége van, azért kívánjuk oly szerfölött és azért szeretjük úgy.

Gyakran halljuk és tapasztaljuk önmagunkon is, hogy az ízlés megváltozik. Amit egyszer szerettünk, azt ma már nem szívesen esszük és amivel gyermekkorunkban kergetni lehetett volna, azt később örömmel fogyasztjuk el. Miért? Mert az egész emberi szervezet egy óriási kémiai műhely, amelynek anyagai szakadatlanul változnak. Egyszer ebből van sok és másból kevés, azután ismét fordítva áll a helyzet. Ezeknek a változásoknak megfelelően azután hol ez az étel, hol meg a másik kedves a szervezetnek, aszerint, ahogyan a legalkalmasabban tartalmazza az annak szükséges anyagokat.

Egyre azonban megtanította a modern kor emberét a tapasztalat. Hogy a gyomorbetegségek és a táplálkozással egybekapcsolt rendellenességek oka igen gyakran a bőséges táplálkozás. Viszont akik bürokratikus ülő életmódot folytatnak, zárt helyiségben végzik napi munkájukat és keveset mozognak, azok számára túlságos terhelés a bőséges étrend. A régi urambátyám kor- szakban, amikor oly nagy szerepet játszott a vadász, agarászat és idegileg sem voltak megviselve elődeink, mint a mai ember, akkoriban meg se kottyant a bőséges ebéd és vacsora. A mai ember szervezete azonban, amelynek a legkülönbözőbb támadásokat kell kiállnia, bizony már nem az a vasszervezet, mint nagybátyánk. Azért foglal helyet a szódabikarbóna minden jobb csaldasztalán és ezért hódítottak tért a különböző étrendek, amelyek mindegyike bizonyos negatívumokban csúcsosodik ki.

A szegény embereket természetesen sohasem hajtották rabigába ezek az étkezési elméletek, mert ott sjanos a gyakorlat megelőzi a teóriát. A szegény ember azt eszi, ami van.

Tilos minden szerencsejáték

Kizárólag az állam által engedélyezett sorsjáték és a lóverseny-játék üzhető. — Szigorú büntetések a rendeletet megszegőkre

Bucurestiből jelentik: Antonescu Ion tábornok-miniszterelnök, államvezető 71. számú rendeltetvénye alapján teljes érvényében fenn tartja az 1937 évi április 4-i rendelkezést és eszerint minden szerencsejátékot, bármely formában, bárhol és bárki által játsszák, ahol a szerencse és a véletlen járása a főszerepet, akárhol, így fűrdőhelyeken is betölti. Ugyanez a tilalom vonatkozik nemcsak kártyával, vagy más játékkal, hanem géppel játszott szerencsejátékokra is.

Kizárólag az állami, illetve az állam által engedélyezett sorsjáték és a lóverseny-játék van engedélyezve.

A rendelkezés ellen vétőket 6 hónaptól 1 évig terjedő elzárással és 50 ezer-től 500 ezer leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

Minden a jelen rendelkezéssel ellenkező intézkedés, rendelet, vagy utasítás semmis.

Közgazdaság

Adóügyek

(A központi pénzügyi bizottság határozata)

Külföldi vállalatok tőkekezesedője. Az adótörvény 24. sz. c) p. szerint a külföldön romániai vállalat javára nyitott hitel % kamatig mentes a tőkekezesedő alól. Ha egy romániai fiókkal bíró külföldi társaság nacionalizáltak és mint ilyen fenntartja a nacionalizálás előtt szerződött külföldi hitelt, a most említett tőkekezesedő mentességére már nem számíthat. (896.) Ha megszűnt a kereskedői jelleg, megszűnik a tőkekezesedő alól mentesség. Az adótörvény 23. sz. 4. pontja szerint kereskedelmi hitel után nem jár tőkekezesedő, mert az üzlet nyereségében jelentkezik az esetleg szedett kamat és így kereskedelmi megadózott tárgy. Mivel ezen intézkedéssel a törvényhozó a kétszeres megadózást akarta elkerülni, ha tehát egy kereskedő felhagy üzletével és maradnak követelései, a tőkekezesedő fizetésére kötelek, mert kereskedelmi és ipari adót nem fizet és így a fenti jogszabály alkalmazásának további rációja nincsen. (905.)

Nem működő részvénytársaság adója. Egy részvénytársaság eladja másnak aktívait és működését beszünteti anélkül, hogy cégét törölné, vagy a felszámolást kimondná. Kérdés, hogy a rendes kereskedelmi adót tartozik-e fizetni, vagy a minimális adó felét? A központi pénzügyi bizottság szerint ilyen esetben is helye van az adótörvény 39. szakasza 4. pont 9. bekezdésében foglalt kedvezmény alkalmazásának, amely abban áll, hogy az inaktivitás idején át a részvénytársaság a minimális adó felét fizeti. (911.)

Shállítványozási cégnél levő letét utáni adó. Egy nemzetközi szállítványozási vállalat mérlegéből kitűnik, hogy külföldről behozott árukért utánvételezett összegek szerepelnek a passzívákban, a melyek a cég a devizakülföldi megszerzéséig kezel. Az adótörvény szerint a bankoknál és pénzügyintézeteknél elhelyezett letéteken kívül a magánosok által által elfogadott letétek után 2 százalékos kamat vétele mellett, tőkekezesedő jár. A szállítványozási cégek által beszedett utánvételi összegek azonban ilyen letét jellegével nem bírnak, mert a letéteményezési szándék a tulajdonos részéről hiányzik, tehát tőkekezesedő alá csak annyiban és olyan mértékben esik, amennyiben az átutalásra váró össze-

get a szállítványozási cég saját céljaira felhasználja. (922.)

Ha a vállalkozói cég részvénytársaság, akkor is csak vállalkozásonként fizet adót. A vállalkozói szerződések megtartását tárgyaló 1939. április 1. módosítás szövegében kihangsúlyoztatott, hogy a vállalkozók a megállapított koeficiens szerint a vállalati szerződés (rtéke után adóznak „tekintet nélkül azok jogi alakjára.” Így tehát azok a részvénytársaságok, amelyek munkavállalkozást folytatnak, ilyen ügyletek után nem adózhatóak meg az adótörvénynek a részvénytársaságokra vonatkozó 39. sz. 3., 4. és 5. pontjai után, hanem esetenként, a vállalkozói szerződés bemutatásánál fizetnek. (938.)

A feleség által férjének adott összeg utáni tőkekezesedő. Az a kérdés, hogy jár-e olyan tőkekezesedő olyan kölcsön után, amelyet a házaspár férjének adott, abból a szempontból bírálható el, hogy van-e házastársak között ezen összegre vonatkozó házassági szerződés és abban az összegre házassági szerződés jelöltetett meg. Amennyiben házassági szerződés van szó, úgy annak a férj a házasság tartama alatt hasznélvezője lévén, a „kölcsön” után nem jár tőkekezesedő. Ha azonban az összeg a nő különvagyonából származik, tőkekezesedőt kell fizetni. (944)

Jelzalogbekezesedő egy megkötendő szerződés biztosítására. Valamely ingatlan egy bizonyos ideig nem adható el, de a tulajdonos előszerződést köt valakivel, hogy az elidegenítési tilalom megszűnése után a tulajdonjog bekezesedő alkalmasságát fog kötni. Ennek biztosítására a jelzalog bizonyos összeg erejéig az ingatlanra bekezesedő. A pénzügyi bizottság határozata szerint, tőkekezesedő kivételének csak a hasznélvező ügyleteknél van helye, de nem akkor, ha a jelzalogos bekezesedő nem egy kölcsönösszeg, hanem tisztán egy jog biztosítása végett történik, mert ilyen esetben a törles a tőkekezesedő fizetésének bizonyítása nélkül eszközölhető. (945)

Adófizetés egy részvénytársaság beolvadása esetén. A központi pénzügyi bizottság úgy határozott, hogy ha egy részvénytársaság a másikba beolvad, új jogi személyiség nem keletkezett, tehát nincsen helye új adókvítésnek, hanem a beolvadó társaság fizeti az általa bekezesedő részvénytársaság korábbi, az évre reportált adóját. Ezt annál is inkább, mert már 1928-ban a pénzügyi bizottság 237. számú határozatával úgy döntött, hogy a részvénytársaságok fúziója esetén az első pénzügyi évben a fuzionált vállalatok a tagrészvénytársaságok legutóbbi mérlegei alapján adóztatják meg és ezzel kifejezte, hogy a fuzionált társaságok, mintegy folytatják létüket az egyesült társaságban. (949)

Árfolyamtartó nem adómentes. A devizatransfer iránti kérelem benyújtásáról az engedélyzés árfolyamváltozás állhat be, mert is az adóskok egy tartalék számlát nyitnak a különbözet fedezetére. Nincsen jogszabály arra, hogy az üzleti vagyonból ekként különválasztott összeg leírható és ezzel a nyereség csökkenthető lenne, mert is a pénzügyi bizottság fenntartja 1932. évi 430. számú határozatát, amely szerint az ilyen árfolyamcsökkenési tartalék nem adómentes. (967)

A sörgyár által nyújtott kölcsön tőkekezesedő alól mentes. A Luther sörgyár kölcsönköt adott a termékeit árusító kereskedőknek. Tekintettel arra, hogy az adótörvény 23. sz. 4. pontja a. betűje alatt tőkekezesedő alól kivételnek a kereskedők és iparosok hiteli, amelyek áruáadásból, vagy „más kereskedelmi ügyletből” keletkeznek, tekintet nélkül arra, hogy ezek után kamat vették-e, vagy sem, a központi belyegbizottság úgy határozott, hogy mentes a tőkekezesedő alól az összeg, amelyet a sörgyár bevőknek kölcsön ad. (972)

SCALA

Ma kerül bemutatásra

Elvira Popescu,
Viviane Romance

nagyszerű pikáns vígjátéka

Az előkelő klub

pazar kiállítású, szellemes, francia slágerfilm. Szerdán 3 órakor olcsó helyekkel!

PYGMAILON

TRÓNUSDONTÓ BALETTCIPO

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: KUN BÀN ANDRIS

69

Néhány perces csend után megszólalt a kapitány:

— Nincs szava hozzá, grófnő? Közönyös önknek az én olthatatlan szerelmem?

A szemébe néztem. Azt akartam, hogy a tekintetem őszinteséget sugározzon ki. Lassú, vontatott szavakkal válaszoltam:

— Kedves kapitány, az ön szívének irántam való hajlandósága igen jól, igen kellemesen esik nekem nemcsak azért, mert ön jó megjelenésű férfi, hanem jellemére is egész férfi.

— Hát akkor remélhetek? — kérdezte mohón a kapitány.

Mosolyogtam:

— Nem végeztem be, amit mondani akarok kapitány. Mondom, hiszélő rám nézve az ön szerelme és ha szabad volnék, talán meg is hallgatnám. Tudja jól, hogy a királyé vagyok. A királyt bizonyára ön is tiszteli és azért nem értem, hogy értette azt, hogy mindent elsöpör, ami szerelmem útjában áll. Csak nem akarja ezzel azt monlani, hogy hajlandó még királyával is szembeszállani, csakhogy az öné legyen?

A kapitány meghökkenett ezekre a szavakra:

— Katonai becsületem és hűségem rendületlenül a királyé. Kardom az uralkodó szolgálatában áll. Azonban ez nem akadályozhat meg abban, hogy szerelmes legyek önbre, grófnő. És amikor azt mondom, hogy kész vagyok a szerelmem útjában álló akadályokat megsemmisíteni, nem a király személyeit akarok törni, hanem azt szeretném, ha megölyözhetném önt, grófnő, hogy a király öfelségével való kapcsolataim nem maradhatnak tartósak és örökösök. Megengedi, hogy az igazat mondjam?

— Nagyon kötelez, kapitány, ha mindent úgy

tár elém, ahogyan gondolja és az igazságot úgy állítja elém, amint azt meggyőződése diktálja önbre.

— Grófnő, azonban meg kell ígérnie, hogy nem fog rárm nehezíteni, ha talán olyat mondom, ami önbre pillanatnyilag kellemetlen.

— Megígérem.

— Drága grófnő, ön már bizonyára régen tisztában van vele, hogy önbre nemcsak az udvarnál, hanem a politikusok, a nép és a diákok körében is ellenégek vannak. Ezek kárhözhatják az ön kapcsolatát a királyhoz. Azt mondják, hogy mindannak a bajnak, ami az országot az utóbbi időben érte, ön az oka. Ezért van az, hogy a tüntetések során ön ellen is fordulnak. Etekintetben a helyzet nemhogy javul, hanem állandóan rosszabbodik. És attól lehet tartani, hogy esetleg kitor a forradalom. Ha ellenben a grófnő és a király között megszüntnek az eddigi összekötötés, ez a békét és a nyugalmat egyszerre helyreállítaná. Ha a grófnő rá tudná magát szólni, hogy a királyról lemond, akkor megmenthetné az országot a forradalomtól és esetleg a királyt a trónvesztéstől. Mindezt azonban önbre kellene öfelségével megértetnie, grófnő. Néhány hónap múlva aztán elkövetkezhetné az én idóm is, amikor oltárhoz vezetném önt, grófnő. Higgye el, hogy az eddiginél sokkal biztosabb társadalmi állást adnék ezzel önbre és eléjét venném minden pletykának és sértő mendemondának. Végül ismétlem, hogy úgy értem a szerelmem előtt tornyosuló akadályok megszüntetését, hogy továbbra is igyekeznék ön mindannak, ami most mondtam, a helyállóságáról meggyőzni, ezenkívül pedig kihallgatásra jelentkeznék öfelségénél és eléje tárnám mindazt, amit mostan mondtam.

A kapitány elhallgatott.

Elgondolkoztam.

Be kellett látnom, hogy sok igazság van abban, amit mondtott. Ha szaktáncok a királlyal, talán megakadályozhatnám ezzel a forradalom, esetleg a még nagyobb katasztrófa kitörését.

De még sem hajolhatok meg Baur-Breitenfeld érvei előtt.

Az egyik és legfőbb ok az, hogy szeretem a királyt. Nemcsak a férfít szeretem benne, hanem a költőt és a művészt is. A másik ok az, hogy a király is szeret engem, még pedig az öregedő férfi

minden ragaszkodásával. Azt hiszem katasztrófális volna rá nézve, ha elhagynám. A helyzet valóban súlyos, le talán megsem teljesen sötét és vigasztalan. Igaz, hogy az ellenem irányuló tüntetések azt látszanak igazolni, hogy minden baj okának engem tartanak, de hát a nép gondolkodását még át lehet hangolni.

Azért így feleltem a kapitánynak:

— Kedves kapitány uram, amit ön mondott, abban sok megfontoltni való van. Engedjen nekem gondolkodási időt. Kétségtelemül értekelem azt, hogy nekem a király szeretője jelző helyett a kapitány felesége megtisztelő címet akarja adni. Köszönöm ezt és büszke vagyok rá, hogy méltónak tart engem erre. Meg aztán idő kell arra is, hogy öfelségét lassan előkészítem tervünkre. Nem szabad ezt vele hirtelen közölnöm. Majd cseppenkint adom be neki ezt a keserű orvosságot, amely országot van hivatva meggyógyítani. Addig is, kedves kapitányom, kérem, érje be barátságommal, amely ön iránt sokkal mélyebb, mint bárki iránt.

A kapitány kezét csókolta:

— Grófnő, nem is várhattam volna öntől jelenleg más választ. Ha azonnal igent mondott volna, ez az én szememben csak csökkentette volna az ön értékét. Így türelmesen fogok várni.

Még egyszer a kezem fölé hajolt és megcsókolta azt. Én a másik kezemet a fejére tettem és gyengéden megsimogattam.

Baur-Breitenfeld Anton kapitány erre összeültötte sarkantyus két lábát és távozott.

Sokáig gondolkodtam azon, amit mondtott.

Vajjon mit jelentene számomra ha ajánlatát elfogadnám és feleségül mennék hozzá? Magasabbra kerülnek a társadalomban, vagy süllyednek? Melyik rang a nagyobbik, a kapitány öfelségé, vagy a király barátinője?

97.

München, 1948. február 11.

Az egyetem bezárása Münchenben nagy vihart vert fel.

Ma kétezer ember gyűlt össze a városháza nagyszobájában, hogy az intézkedés ellen tiltakozzék.

(Folytatjuk.)

Képesítő vizsgák iparismesterek és segédek részére

A temesvári munkakamara közli az érdekeltekkel, hogy a képesítő vizsgákat a következő sorrendben tartják: a villamossági műszerész segédek számára a városi villamosműveknél, Coronini-tér 2., szeptember 25 és 26-án; a szíjgyártó mesterek és segédek számára, szeptember 26, 27, 28 és 30-án a Jorgovici cégnél I. Jendherceg-ucca; a timár mesterek és segédek számára szeptember 24-én a Theodorovici Milán cégnél II. Timocului-ucca 13; a vulkanizáló mesterek és segédek számára szeptember 26-án a Vinzenti-cégnél I. Luther-tér 1., a cserépkályhákészítő mesterek és segédek számára szeptember 26-án, az ipari liceumban I. Hunyadi-tér, az optikus, nyomdász, könyvkötő és fazekas mesterek és segédek számára szeptember 26-án az ipari liceumban, az esztergályos mesterek és segédek számára szeptember 24, 25, 26 és 27-én szintén az ipari liceumban. Az érdekeltek kötelesek a nekik eljuttatott felhívások alapján a megfelelő időpontban jelentkezni. Azok, akiknek iparrendélyük vagy segédkönyvük a munkakamaránál van, jelentkezzenek a munkakamaránál a Regina Maria ut 7 szám alatt, hogy az iratokat átvegyék. Ugyanakkor hozzák el az 50, 300, illetve 500 lei járulékat.

— A különleges pénzügyi alapok megszüntetése. A pénzügyminiszter a különleges alapoknak a költségvetésbe illesztéséről szóló szeptember 14-i rendeletét végrehajtásaképpen rendeletet küldött a vámhivatalokhoz, amely szerint a jövőben minden összeg a pénzügyigazgatóságoknál tehát nem a Banca Natională és nem a Leteti pénztárnál fizetendő be. Ilyen illetékek: a kiviteli kontingenciális illetékek a zelkobzott áruk, eladásából származó összegek, a deklarációk után fizetendő 20 lei, minden a vámhivatalnokoknak túlórázásért fizetett összegek, a 12 százalékos behozatali vámból a jegybankhoz fizetett 42 százalékos, valamint a más alakra fizetett 58 százalékos, a petróleumexportilleték, a mezőgazdasági kamarák alapjára fizetett 1%-os értékvám, az ipari alakra fizetett összeg, továbbá a nyersbőrök után szedett egy százalékos. A miniszteri rendelet megállapítja a költségvetés azon tételét, amelynek javára ezek az illetékek jövőben elkönyvelendők.

— A lipcsei mintavásár eredménye. Az idei lipcsei vásáron 19 államból (ebből három tengerentúli állam) 359 cég vett részt és összesen 300 millió márkát, tehát 15 milliárd lei értékű üzletet kötöttek.

— A borsó ára 130 lei kg-ként. A borsó ára a fővárosi piacon 25 ezer leies emelkedést ért el és a Victoria-borsó vagononként 130 ezer leiert kelt el.

KOMOLY CÉG gép- és gyorsírónt

román állampolgár, árja, Bucuresti részére. Kézrel írott ajánlatokat fizetési igényével, életrajz és mielőbbi belépési határidő megjelölésével „Perfekt” jellegre a kiadóba.

— A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.80—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.63—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

Benzinlopás vádjá alól felmentett vasutas

Tigaroiu Constantin vasuti lakatos néhány hónap előtt a józsefvárosi állomás területén észrevette, hogy az egyik, benzinnel megtöltött tartálykocsi folyik. A fiatal vasutas edényt állított a csurgó vasuti kocsi alá és mintegy másfél liter benzint gyűjtött össze, amelyet arra használt fel, hogy kezét megtisztítsa az olajtól. A csendőrök azonban észrevették, hogy a kicsurgó benzint felfogta és ezért megindították elene az eljárást. Feletlen hatósága ugyanakkor felfüggesztette állásától. A járásbírósg Tigaroiu Constantint kétezer lei pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette. Az ügyészség az ítélet ellen fellebbezést jelentett be és a temesvári törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet. A tárgyaláson Brudariu Adrian védő felmentést kért és hivatkozott arra, hogy a vasuti munkás nem követett el lopást, mert csak az amugyis kárbevesző benzint fogta fel és azt sem azért, hogy jogtalan haszna legyen. A bíróság tagjai között az ügyben véleménykülönbség támadt és ezért harmadik bírót is bevontak a tanácsba. A harmas tanács felmentette a lopás vádjá alól a fiatal vasutast.

Mozzi

MOZIK MŰSORA:

Szerda, szeptember 25.

APOLLÓ: Antal, a rettenetes (német film).
CAPITOL: S. O. S. Elmerülünk! (angol film).
CORSO: Nyugat és kelet harca (francia film).
SCALA: Az előkelő klub (francia film).

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Szerdán, szeptember 25-én a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Cetateban a Bratianu téren levő Götz gyógyszerár.

Fabricaban a Badea Cartan téren levő Maszsalits gyógyszerár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszerár.

Elisabetaban az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerár.

Josefinaban a Dragalina téren levő Csillag gyógyszerár.

Mehalában a Corvin gyógyszerár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

DÉLI HIRLAP

automata telefon száma: 28-10

A főváros rendőrprefektusa távozott állásából

Bucurestiből jelentik: Modreanu Rodrig tábornok rendőrprefektusnak szeptember 16-án benyújtott lemondására Antonescu tábornok-miniszterelnök, az állam vezetője a következőkben válaszolt:

„Tábornok úr,

Tudomásul vettem a közölt indokokat és jóváhagytam a rendőrprefektusi tisztségéről történt lemondását. A nagy felelősséggel járó tisztségben teljesített szolgálatait fogadja köszönetemet. Az állam vezetője: Antonescu tábornok”.

APRÓ HIRDETÉSEK

ÁLLAST KERES

Német kisasszony elsőjére állást keres gyermek mellé, jobb családba, éves bizonyítvánnyal. Cím Piata Coronini 4 szám. 1717

Jó házból való úrleány német és francia nyelvtudással gyermek mellé állást vállal. Gyermekkertésznői gyakorlatl. Felvilágosítást Baruch, Lloyd-palota, Cím Elisabet Pártos Lugos, Str. Xenopol 4. 1715

Jól főző mindenes és egy szobaleány állást keres. IV., Str. Sturdza 30. ajtó 1. 1724

ALKALMAZÁS

Tanoncot és segédet keresek mézeskalácsos és gyertyaöntő műhelybe. Molnár Kornél, Oravita, Str. Duca 6. 1718

A Timisoara Bank épületében **modern 5 és 3 szobás lakás azonnal, modern 3 szobás lakás** november elsőjére kiadó. Bővebbet a Timisoara Bank házfelügyelőségénél.

LAKÁS

Teljesen különbejárható két bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 2655

Elegáns bútorozott szoba, fürdőszoba és zongorahasználattal azonnal kiadó. III., Str. Wilhelm Mühle 14. 1719

Modern komplett 2 szobás és 1 szobás garzon szuterén lakás október elsőjére kiadó. Parketta, esszlingeni redőny és cserépkályha. Popovici dr., Belsőváros, Str. Eugen Savoya 9. 1653

ADÁS-VÉTEL

Kéziszövőszék megvételre kerestetik. Dr. Kerényiné II., Str. 3. August 33. I. em. Telefon: 13—45. 1723

Lószőr matrac 3 drb. jutányosan eladó. IV. Str. Dimitrie Sturdza 52. ajtó 16. 2600

Römikövet megvételre keresek. Címetek „Römikő” jellegre a kiadóba kérek. 1725

Férfi télikabát erősebb termetre, jó állapotban lévő, megvételre kerestetik. Címetek a kiadóba kérem leadni. 2654

Eladó Kardos-telepen telkkönyvezett ház és telek. Bővebbet Colonia Kardos Str. III, No. 257. a háztulajdonosnál. 1005

Világos, keményfa komplett hálószobabútor rugós matracokkal eladó. II., Str. O. Iosif 28 ajtó 3. Csak délelőtt. 2459

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

Waltrich

iodrász

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok
1—2—3—6 villamos megállójánál.

Nagyobb bérházat 7—9 százalék jóvedelemmel megvételre keresek. Címetek „Kézpénz” jellegre a kiadóba kérek. 1324

Eladó betegelő-kocsi, ebédelő kredenc, szoba, gőzfürdő. Megtekinthető 8—9 és 18—19 órákor. III., Str. Cipariu 4. 1722

Gyermeksportkocsit megvételre, vagy 1 havi bérletre sürgősen keresek. III., Str. Giurgiu 12. 1721

KÜLÖNFELE

1—2 középiskolai tanulót elvállal 1940—41 iskolaévre izr. úricsalád elsőrendű ellátással. Zongora a házban. Cím a kiadóban. 2645

Házikoszt finom, ízletes tiszta ebédmenü, kenyérral együtt személyenként 40 lei. Házon kívül is kapható. I., Str. Sft. Ion 7. földszint 10. (Irgalmasok mellett). 2551

Zománczott Vulcan koksz töltőkályha jutányosan eladó. IV. Str. Sturdza 52. ajtó 16. 2502